

AZ ÚRHIDAI TÜNDERKERT ÓVODA és BÖLCSŐDE

PEDAGÓGIAI PROGRAMJA

Készítette: Az Úrhidai Tündéerkert Óvoda Nevelőtestülete

Hatályos: 2025.09.01-től

Jelen módosítás alapja a 2011.évi CXCV. törvény a nemzeti köznevelésről, a 20/2012. (VIII.31.) EMMI rendelet 6.§ és a 77/2025 (IV.15.) kormányrendelete az Óvodai nevelés országos alapprogramjáról.

Tartalom

2. Az óvoda jogi státusza, adatai:	7
3. Bemutakozás	8
<i>Küldetésnyilatkozatunk</i>	9
4. Gyermekkép – Óvodakép	10
4.1 Gyermekkép	10
4.2 Óvodakép	10
5. Az óvodai nevelés általános feladatai	14
5.1. Az egészséges életmódra nevelés - egészségprogram	14
5.2. Az érzelmi, az erkölcsi és értékorientált közösségi nevelés, a szocializáció biztosítása	20
5.3. Az anyanyelvi, az értelmi fejlesztés és nevelés megvalósítása	23
6. Az óvodai élet tevékenységi formái és az óvodapedagógus feladatai	25
6.1. JÁTÉK	25
6.2. Verselés, mesélés	27
6.3. Ének, zene, énekes játék, gyermektánc	29
6.4. Rajzolás, festés, mintázás, kézi munka	31
6.5. Mozgás	33
6.6. A külső világ tevékeny megismerése	36
Matematikai tartalmú tapasztalatokkal	36
6.7. Munka jellegű tevékenységek	39
6.8. A tevékenységekben megvalósuló tanulás	41
7. Gyermekvédelem az óvodában	43
7.1. Az óvoda gyermekvédelmi feladatai	44
b.) Kiemelten tehetséges gyermek nevelése	48
8. Az óvodai élet megszervezése	50
8.1 Személyi feltételek	50
8.2 Az óvoda tárgyi feltételei	51
8.3 A csoportszervezés elvei	54
8.3.1 Az óvoda csoportszerkezete	54
8.3.2 Az óvodai élet megszervezése	54
9. Az óvoda kapcsolatai	57
9.1 Az óvoda-család kapcsolata	57
9.2 Az óvoda- bölcsőde kapcsolata	58
9.3 Az óvoda-iskola kapcsolata	58

9.4 Óvodánk egyéb kapcsolatai	59
10. Az óvoda hagyományos ünnepei, egyéb rendezvényei	61
Az óvoda dokumentumainak kapcsolata, egymásra épülése:	63
11. Óvodánk ellenőrzési, értékelési rendszere	64
11.1 A gyermekek fejlődési ütemének ellenőrzése, értékelése	64
11.2 Pedagógiai munka ellenőrzése, értékelése	64
11.3 Fejlesztési célok – A fejlődés várható jellemzői	66
Felhasznált szakirodalom	69
Záradék	70

Kedves Olvasó!

Tisztelettel köszöntjük mindazokat, akik szeretnék megismerni óvodánkat, és az itt folyó nevelő munkát!

Az Úrhidai Tündérkert Óvoda és Bölcsőde a település központjában az iskola, és az önkormányzati hivatal szomszédságában található. Úrhida lakosságának folyamatos növekedésének köszönhetően, egyre több kisgyermekes családot üdvözölhetünk a községben, ezért egyre magasabb gyermeklétszámmal rendelkezünk.

Köszönöm munkatársaim aktív részvételét a program átdolgozásában, ami elengedhetetlen a mindennapi munkánkhoz!

Nevelőtestületünk úgy határozott, hogy az új Óvodai nevelés országos alapprogramja szerinti felülvizsgálat után is megtartjuk az eredeti célkitűzéseinket, folytatjuk a „rég” programunk megvalósítását, az új alapprogram előírásainak betartásával!

Programunk a 77/2025. (IV.157) sz. Kormány rendelet értelmében az Óvodai nevelés országos alapprogramja alapján készült, magában foglalva a hazai, helyi óvodai gyakorlatot, eddigi tapasztalatainkat, eredményeket, a 2011. évi CXC. törvényt a nemzeti köznevelésről és annak módosításait.

Úrhida 2025. augusztus 27.

*Bozsák Szilvia
főigazgató*

2. Az óvoda jogi státusza, adatai:

Az intézmény neve: Úrhidai Tündérvilla Óvoda és Bölcsőde

Székhelye, telefonszáma:

8142 Úrhida, Templom u. 1.

Tel: (22) 462-720 ; (22) 462-721

OM azonosító: 202 508

honlapja: www.ovoda.urhida.hu

e-mail cím: ovoda@urhida.hu

Az intézmény működési köre:

Úrhida Község közigazgatási területe

Az intézmény típusa: többcélú intézmény: óvoda-bölcsőde

Az intézmény alapító szerve, székhelye:

Úrhida Község Önkormányzat

8142 Úrhida, Kossuth u 66.

Az intézmény vezetője:

A főigazgató, aki képviseli az intézményt, és az intézmény alkalmazottai felett a munkáltatói jogot gyakorolja.

Az óvoda befogadóképessége: 100 fő

Az óvodai csoportok száma: 4 csoport

3. Bemutakozás

Óvodánk Úrhida központjában található, a helyi általános iskola és az önkormányzati hivatal mellett.

Úrhida jelenleg az ország egyik legfiatalabb települése a lakosok életkorát tekintve. Köszönhető ez mindannak a sok pozitív változásnak, fejlődésnek, amely az elmúlt években végbement községünkben. Az itt élő emberek kertes, családi házakban élnek. A családok anyagi helyzete, életkörülményeik jónak mondható. Úrhida Székesfehérvár agglomerációjában található, ezért az utóbbi években jelentősen megnőtt a település népessége a szuburbanizációnak köszönhetően, ezért az óvoda is egyre keresettebb lett.

1987-ben nyílt meg az óvodánk, először egy, majd kettő csoporttal működött. 2014 szeptemberétől 4 óvodai csoporttal rendelkezünk, 2018 szeptemberétől egy bölcsődei csoport is az intézményünk része lett.

A négy óvodai csoportszoba lehetőséget ad homogén, és vegyes, illetve részben osztott csoport összetételre is.

Figyelembe véve a gyermekek eltérő fejlettségi szintjét, az életkoronként változó testi-lelki szükségleteket arra törekszünk, hogy a gyermekek meleg, családi légkörben, megfelelő eszköz és személyi feltételek mellett a lehető legteljesebben élhessék meg kisgyermekkorukat.

Azért dolgozunk, hogy az óvodáskorú gyermekek (3-7 évesek) harmonikus személyiségének életkorra jellemző tulajdonságait kibontakoztassuk, erősítsük. Fejlesszük a gyermekek beszédképességét, erősítsük önállóságát, megalapozzuk és növeljük önbecsülését. Tesszük mindezt a mesén, versen keresztül játékos formában, komplexen a helyi nevelési programunknak megfelelően.

Küldetésnyilatkozatunk

Egy boldog gyermekkor biztosításával teremtyük meg a személyiség szabad kibontakozásának optimális feltételeit. Nevelőmunkánk tudatos, tervszerű tevékenység, melyben érvényesül a partnerközpontú, gyermekközpontú szemlélet, a kulturált párbeszéd, az építő kritika, a korrekt érdekérvényesítés.

Olyan óvodába várjuk a gyermekeket, ahol szeretetben, otthonos, derűs, nyugodt légkörben, biztonságban tölthetik egész napjukat, személyiségüket fejlesztő játékok közt válogathatnak és dinamikus, gyermekszerető óvónők, dajkák veszik őket körül.

Célunk az, hogy a gyerekek:

- *Szívesen járjanak óvodába, érezzék ott biztonságban magukat*
- *Fejlődjenek egyéni tempójuknak, érési sajátosságaiknak megfelelően*
- *Legyenek aktív résztvevői a társas-kapcsolatoknak, fogadják el a különbözőséget*
- *Legyen természetes számukra az egészséges életmód, a felelős környezettudatos szemléletmód, legyen egészséges önbecsülésük, önbizalmuk*
- *A magyar nyelv és a metakommunikáció segítségével legyenek képesek közreadni gondolataikat, kifejezni érzelmeiket*
- *Hagyományaink ápolásával lehetőséget teremtyünk arra, hogy a gyermekek megismerjék szülőföldünk hagyományait, szokásait, értékeit*
- *Megalapozzuk az egész életen át tartó tanulás igényét, szakmai munkánk eredményeként a gyermekek olyan ismeretekkel rendelkezzenek, amelyek segítik az iskolai életben való eligazodást, saját helyüknek megtalálását.*

Célunk, hogy a szülők:

- *Szívesen, bizalommal vegyék igénybe szolgáltatásinkat*
- *Ismerjék, véleményezzék és támogassák az óvodában folyó nevelőmunkát, tudjanak azonosulni elképzeléseinkkel*
- *Aktívan kapcsolódjanak be az óvodai élet szervezésébe*
- *Tartsák tiszteletben a pedagógusok szakmai hozzáértését, bizalommal forduljanak az óvoda dolgozóihoz.*

Feladatunk:

- *Az óvodai élet vonzónak tétele*
- *Segítjük a gyermeket a szülőtől való zökkenőmentes elválásban, lehetőséget biztosítunk megismerni és megszeretni társait, és az óvodában dolgozó többi felnőttet*
- *Tervszerűen élményeket, tevékenységeket, eszközöket biztosítunk, támogatjuk a gyermek spontán kezdeményezéseit*
- *Folyamatosan figyeljük a fejlődésüket*
- *Folyamatos, szakszerű tájékoztatást és tanácsot adunk a szülőknek a gyermekek fejlődéséről, a nevelésről.*

4. Gyermekkép – Óvodakép

4.1 Gyermekkép

Arra törekszünk, hogy gyermekeink szívesen járjanak óvodába, legyenek aktívak, érezzék jól magukat a közösségben, segítsék egymást a közösségbe való beilleszkedésben. Öszinte érdeklődés, újdonságok iránti nyitottság, információ és tapasztalatok iránti befogadó készség jellemezze őket. Jól kommunikáljanak, a társas kapcsolatokban megfelelő szintű verbális és nonverbális közlésre legyenek képesek, másokkal szemben elfogadó, és együttműködő magatartást tanúsítsanak.

A gyermek, fejlődő személyiség, fejlődését genetikai adottságok, az érés sajátos törvényszerűségei, a spontán és tervszerűen alkalmazott környezeti hatások együttesen határozzák meg. E tényezők együttes hatásának következtében a gyermeknek sajátos, életkoronként (életkori szakaszonként) és egyénenként változó testi és lelki szükségletei vannak. A személyiség szabad kibontakoztatásában a gyermeket körülvevő személyi és tárgyi környezet szerepe meghatározó.

Az óvodai nevelésünk gyermekközpontú, befogadó, ennek megfelelően a gyermeki személyiség teljes kibontakoztatásának elősegítésére törekszik. Óvodánkban olyan pedagógiai környezetben neveljük gyermekeinket, ahol a befogadó attitűd természetessé válik, az óvodapedagógus, a nevelőmunkát segítő munkatársak, szülők, gyermekek számára egyaránt.

Fontosnak tartjuk, hogy adott legyen minden gyermek számára, hogy egyformán magas színvonalú és szeretetteljes nevelésben részesülhessen, és az esetlegesen meglévő hátrányai csökkenjenek. Nem adunk helyet semmiféle előítélet kibontakozásának.

4.2 Óvodakép

Az óvoda a közoktatási rendszer szakmailag önálló nevelési intézménye, a családi nevelés kiegészítője, a gyermek harmadik életévétől az iskolába lépésig nevelő intézmény.

Az óvoda funkciói: óvó-védő, szociális, nevelő- személyiségfejlesztő funkció.

Biztosítjuk az óvodáskorú gyermek fejlődésének és nevelésének optimális feltételeit.

Pedagógiai tevékenységrendszerünk és tárgyi környezetünk segíti a gyermek környezettudatos magatartásának kialakulását.

Célunk:

- Az óvodások sokoldalú, harmonikus fejlődésének, a gyermeki személyiség kibontakoztatásának elősegítése, az életkori és egyéni sajátosságok és az eltérő fejlődési ütem továbbá (ideértve a kiemelt figyelmet igénylő gyermekek ellátását is) az egyenlő hozzáférés figyelembevételével, a családi nevelés kiegészítése
- Az iskolai közösségbe történő beilleszkedéshez szükséges gyermeki személyiségvonások fejlődésének segítése, a belső pszichikus érés támogatása.

Alapelveink:

- A gyermeki személyiséget elfogadással, tisztelettel, szeretettel, megbecsüléssel és bizalommal vesszük körül
- A nevelésünk lehetővé teszi és segíti a gyermekek személyiségfejlődését, a gyermekek egyéni készségeinek és képességeinek kibontakoztatását, hátrányaik csökkentését
- Az alkalmazott pedagógiai intézkedéseket a gyermek személyiségéhez igazítjuk, életkori és egyéni sajátosságok, az eltérő fejlődési ütem (kiemelt figyelmet igénylő gyermekek) figyelembevételével
- A gyermeket megillető jogok, gondoskodás és különleges védelem valamint az egyenlő hozzáférés biztosítása.

Célunk:

- A gyermek szükségleteinek kielégítése
- Az érzelmi biztonságot nyújtó derűs, szeretetteljes óvodai légkör megteremtése
- A testi, a szociális és az értelmi képességek egyéni és életkor-specifikus alakítása
- A gyermeki közösségben végezhető sokszínű – az életkornak és fejlettségnek megfelelő – tevékenységről gondoskodunk, különös tekintettel, a mással nem helyettesíthető szabad játékról.

E tevékenységeken keresztül gondoskodunk az életkorhoz és a gyermek egyéni képességeihez igazodó műveltség tartalmak közvetítéséről; a gyermek egészséges fejlődéséhez és fejlesztéséhez szükséges személyi, tárgyi környezetről.

A nemzetiséghez tartozó valamint a hazájukat elhagyni kényszerülő családok gyermekeinek óvodai nevelésében biztosítjuk az önazonosság megőrzését, ápolását, erősítését, az multikulturális nevelésen alapuló (társadalmi) integráció lehetőségét, az emberi jogok és alapvető szabadságok védelmét.

Elméleti- és gyakorlati továbbképzésen, továbbá bemutatókon tapasztaltuk, hogy a játék meghatározó szerepe nem csak a kijelölt játékidőben érvényesül, nem a tanítási – tanulási folyamatokhoz kapcsolódóan jelentkezik, hanem úgy áll a középpontban, hogy hozzákötődik minden egyéb gyermeki megnyilvánulás.

Óvodánkban a nevelés kötetlen és kötött komplex foglalkozásokon, kezdeményezéseken keresztül valósul meg, nagy a szerepe a spontaneitásnak.

Komplexen, vagyis egy-egy témát több oldalról körbejárva, több szempontból megvizsgálva dolgozunk fel. A komplex látásmód segíti a gyermekek logikus gondolkodását, az elmélyült tevékenységeket, formálja személyiségvonásaikat, hat az esztétikai érzelmeikre.

Amennyiben lehetőség adódik rá, igyekszünk élni az élménypedagógia módszerével. A gyermekek által így megtapasztalt ismeretek jobban rögzülnek, tartósabban megmaradnak.

A helyi pedagógiai program széleskörű módszertani szabadságot nyújt az óvodapedagógusok szakmai munkájához. Erre szükség is van, hiszen változnak a körülmények, az igények, az elvárások az óvoda partnerei részéről (fenntartó, szülők, gyerekek, iskola stb.), tehát a nevelőmunkánkat át kell hatnia a rugalmasságnak, a változtatni tudásnak, az állandó megújulásnak.

Nevelőközösségünk számára fontos a gyermekek öröme, elégedettsége, és hogy biztonságban érezhessék magukat, szeressenek a mi óvodánkba járni.

Kinyilatkoztatjuk, hogy nevelő munkánk folyamatos fejlesztése minden dolgozó személyes felelőssége.

Az óvoda a családi nevelést kiegészíti, de azt nem helyettesítheti, törekednünk kell a szülőkkel való lehető legjobb kapcsolat kialakítására, bizalmuk elnyerésére, biztosítani őket arról, hogy mindent megteszünk gyermekeik megfelelő fejlődésének érdekében.

Ezen szellemiségben nevelve a gyermekeket teljesülnek az alapprogramban meghatározott alapelvek.

Tanköteles korú gyermekek: a későbbi eredményes iskolai évek teljesítéséhez a tanköteles korú óvodások részére naponta összesen 45 perces időkeretben differenciált, a gyermekek egyéni terhelhetőségének megfelelő iskola-előkészítő, fejlesztő tevékenységekben vesznek részt.

Óvodánkban a gyermekek fejlődésének nyomon követését az OviKréta rendszerben vezetjük, melyhez a szülőknek is hozzáférést biztosítunk. A fejlődés nyomon követésének dokumentálása évente 2 alkalommal történik, erről a szülők is tájékoztatást kapnak. A gyermekek fejlődésének nyomon követése elsősorban a megfigyelés módszere alapján történik, a tanköteles gyermekek esetében diagnosztikus mérési rendszer is alkalmazható.

Személyi feltételeinket a nemzeti köznevelési törvény által előírtak megfelelően a fenntartónk biztosítja.

Tárgyi feltételeink folyamatos gyarapítását – a költségvetés keretein túl – pályázatokkal, alapítványi támogatással, különböző természetes anyagok felhasználásával, szülői segítséggel, óvónői találékonysággal, maximális kreativitással igyekszünk megvalósítani.

Folyamatos és hagyományteremtő kapcsolattartásra törekszünk falunk intézményeivel, igyekszünk a település életébe aktívan bekapcsolódni, a helyi civil szervezetekkel együttműködni.

5. Az óvodai nevelés általános feladatai

Általános feladatok:

Azok a nevelési feladatok, tevékenységek, amelyek biztosítják a gyermekek személyiségének fejlődését, közösségi életre való felkészítését, a kiemelt figyelmet igénylő gyermekek egyéni fejlődésének segítségét, amelyek által minden gyermek eljut az iskolakezdéshez szükséges értelmi, lelki, szociális és testi fejlettséghez.

Az óvodai nevelés feladata az óvodáskorú gyermek testi és lelki szükségleteinek kielégítése. Ezen belül:

- az egészséges életmód alakítása
- az érzelmi, az erkölcsi és értékorientált közösségi nevelés, a szocializáció biztosítása
- az anyanyelvi, - értelmi fejlesztés, nevelés megvalósítása.

5.1. Az egészséges életmódra nevelés - egészségprogram

Kiemelt feladatunk az óvodáskorú gyermekek (3-6-7 éves) egészséges életmódra nevelése, az egészséges életvitel kialakítása, testi-lelki fejlődésük elősegítése. Az életvezetési készségek fejlesztése, amelyek szükségesek a problémamegoldáshoz, a rugalmas alkalmazkodó képességhez, a nehézségek leküzdéséhez, a mérlegelő gondolkodáshoz, a hatékony kommunikációhoz. Az életvezetési készségeken alapuló nevelés hozzásegíti a gyermekeket azon ismeretek, készségek, képességek megszerzéséhez, amelyek szükségesek az egészséges életmód kialakításához.

Célunk:

- a gyermekek gondozása, testi szükségleteinek, mozgásigényének kielégítése
- harmonikus, összerendezett mozgás fejlődésének elősegítése
- a gyermekek testi képességének fejlesztése
- a gyermekek egészségének védelme, edzése, óvása, megőrzése
- az egészséges életmód, a testápolás, az étkezés, az öltözködés, a betegség megelőzés, az egészség megőrzés szokásainak alakítása
- a gyermekek fejlődéséhez és fejlesztéséhez szükséges egészséges és biztonságos környezet megteremtése
- a környezetvédelméhez és megóvásához kapcsolódó szokások alakítása.

Feladataink:

- a helyes életritmus, a táplálkozás, a testápolás és az öltözködési szokások alakítása
- problémamegoldó készségek fejlesztése
- mozgás lehetőségének biztosítása
- pihenés – alvás nyugodt feltételeinek megteremtése
- baleset megelőzés
- környezetvédelem.

A kisgyermekkor meghatározó jelentőségű, hiszen a fejlődésnek, ebben a korai szakaszában történő felkészítés az egészséges életmódra – ismeretek, készségek és szokások kialakítása jelentősen befolyásolja a további akár a felnőtt élet szokásait. Az óvodában a már meglévő ismeretekre, tapasztalatokra alapozva, azt kiegészítve, erősítve vagy kioltva építünk, kialakítjuk a testápolás, táplálkozás, öltözködés, mozgás, pihenés, és testedzés szokásrendszerét. Fontos a megfelelő napirend, amely egyensúlyt teremt a különböző tevékenységek között, rugalmasan alakítható, biztonságot nyújt, a kisgyermeknek ezzel megteremti a stressz mentes, kiegyensúlyozott, nyugodt, a gyermek számára is kiszámítható légkört.

A kisgyermekkorai növekedés, fejlődés legfontosabb feltétele a helyes táplálkozás. Az óvoda konyhája (HACCP rendszerben működik) helyben biztosítja a napi háromszori étkezést, Tiszteletben tartjuk a vallási, valamint egyéb okokból eltérő étkezést igénylő családok étkezési szokásait. Az ételallergiás gyermekekre figyelmet fordítunk.

Az óvodai étkeztetést kiegészítjük a gyerekek által hozott gyümölcsökkel, zöldségekkel és az ebből közösen elkészített zöldség - és gyümölcssalátákkal, levekkel. Folyadék egész nap rendelkezésre áll a gyermekek részére, így mindenki egyéni szükségleteinek megfelelő mennyiséget fogyaszthat, de szükséges felhívni a figyelmüket a rendszeres folyadékbevitel fontosságára. Kezdetben az önkiszolgálás komoly feladatot jelent számukra, de az adott tevékenység gyakorlás útján szokássá válik – nagy és középső csoportban (2. félévtől) napos rendszert alakítunk ki.

A testápolás a gyermekek egészségének védelmét, testük, ruházatuk gondozását, tisztaságigényük kialakulását szolgálja. A gyermekek fejlődési ütemétől függ, ki mennyi segítséget igényel. A gondozási feladatok bensőséges kapcsolat kialakítását feltételezik, gyermek-óvónő, gyermek-dajka szintjén – velük együttműködve alakul ki az igény az önálló testápolásra.

A fogmosást az óvodában nem, csak szájöblítést végeznek a gyerekek. Ösztönözzük a gyermekeket az intenzív rágásra, mellőzük az édességfogyasztást.

Megtanítjuk a gyermekeket a papír zsebkendő rendeltetésszerű használatára.

Öltözködésnél a helyes sorrend megismertetése, valamint az időjárás és öltözködés összefüggésének megismertetése, egymáshoz igazítása (réteges öltözködés) a feladatunk.

A mozgásigény kielégítését, fejlesztését a mozgásfejlesztő tevékenységek biztosítják, melyeket részben a gyermekek szabadon választanak, részben az óvónő kezdeményezi, szervezi. Törekszünk arra, hogy lehetőség szerint a gyerekek minél több tevékenységüket a szabad levegőn végezzék.

Az egészség megőrzéséhez fontos, hogy a gyerekek szervezete képes legyen az időjárás változásaihoz alkalmazkodni. A szabad levegőn való rendszeres tartózkodással növeljük ellenálló képességüket, ez télen sem maradhat el. Rendszeresen felhívjuk figyelmüket a baleset-megelőzésére, a szabályok betartására.

A szervezett séták, kirándulások a mozgásigény kielégítésén felül együttes élményt és tapasztalatszerzést is jelentenek a csoport számára.

A legfontosabb szempont a pihenésnél a nyugodt légkör biztosítása, csoportszoba kiszellőztetése – altatás hangulatához illő mese, halk zene – az egyéni alvásigények, szokások figyelembevétele, a szükséges személyi és tárgyi feltételek megteremtése. Figyelembe vesszük az eltérő szükségleteket (főként nagy csoportban) és biztosítjuk a folyamatos felkelést.

Az egészséges környezet és az egészséges életmód egymásra épül, egymást kiegészíti. A gyerekeken keresztül a környezettudatos szemlélet és magatartás megalapozásával a szülők véleményét, szemléletét is formálni, befolyásolni szeretnénk.

A fejlődés jellemzői óvodáskor végére:

- önállóan figyelmeztetés nélkül mosnak kezet
- törölköznek, amikor csak szükséges
- használják a WC-t, vigyáznak a mosdó rendjére
- fogat mosnak, a fogápolási szereket tisztán tartják
- hajukat rendben tartják
- zsebkendőjüket rendeltetésszerűen használják
- az önkiszolgálást teljes önállósággal, biztonságban látják el
- helyesen használják az evőeszközöket (kanalat, kést, villát)
- önállóan tevékenykednek, észreveszik elvégzendő feladataikat és segítséget nyújtanak társaiknak, étkezés közben kultúráltan viselkednek

- önállóan öltözködnek, vetkőznek
- ruhákat igyekeznek összehajtvá a helyére tenni
- cipő bekötésével próbálkoznak
- ismerik és betartják a balesetvédelmi magatartásformákat
- ügyelnek saját személyük és környezetük rendjére.

Egészségprogramunk:

Alapelvünk, hogy lehetőleg sok időt töltsenek a gyerekek a szabadban.

Óvodánkban nagy hangsúlyt fektetünk a gyermekek testi és lelki fejlődésre az életkori sajátosságait figyelembe véve. „Zöld óvoda” címet, „Madárbarát óvoda” címet szereztünk, ennek igyekszünk megfelelni a mindennapok során a tevékenységeinkben, a jeles napok, az egészséges életmódra nevelés terén, a környezettudatos szemléletmód átadására.

Dolgozóink egyike sem dohányzik, ezért a „Füstmentes óvoda” címet is kiérdemeltük.

Heti egy alkalommal tornafoglalkozást tartunk, a hét többi napján a mindennapos testnevelés valósul meg. Amennyiben az időjárás lehetővé teszi, délelőtt és délután is töltünk néhány órát az udvaron.

Ősszel: kirándulások, séták alkalmával megfigyeljük a környezet változásait, szépségeit: leveleket, terméseket gyűjtünk, aktívan részt veszünk a falu sportrendezvényein. Napi rendszerességgel tevékenykedünk a szabadban. Ősszel egészségnapot tartunk (fogápolás, vitaminok szerepe).

Télen: is igyekszünk minél több időt tölteni a szabadban: szánkózunk, hóembert építünk, hó csatázunk. A madarak téli életét figyelemmel kísérjük, gondoskodunk az etetésükről.

Tavasszal: saját veteményeskertünkben ültetünk, palántázunk, locsolunk, virágokat ültetünk ládába, szépítjük az óvoda udvarát. Mindeközben észrevétlenül megtanítjuk őket a növények szeretetére, fontosságára. Megfigyeljük a madarak visszaérkezését, a bogarak, lepkék éledését. Friss salátákból, zöldségekből vitamintálat készítünk és kóstolunk. Tavasszal egészség hetet tartunk, ami mindig a Föld napjához kapcsolódik. Ez a hét a mozgásról, az egészséges táplálkozásról, a növények kiültetéséről, gondozásáról szól.

Nyáron: a kisebb gyermeklétszám miatt összevont csoporttal működik óvodánk. Az udvaron engedjük a gyerekeket mezítláb szaladgálni, sárban dagonyázni, fürdőzni. Az erős napsugárzás ellen napvédő krémet és kalapot használunk.

Egész évben minden szerdán gyümölcsnapot tartunk, ami a szülők támogatásával valósul meg; gyümölcsöket, magvakat, zöldségeket, hoznak a gyerekek.

Intézményünkbe látogat év közben a fogorvos, a védőnő, akik elvégzik a gyermekek szűrését. Tanév elején, és végén a csoportos óvónők megméri a gyermekek testsúlyát és testmagasságát.

Környezetvédelem, környezettudatos nevelés:

A környezettudatos viselkedés- és magatartásformálás folyamata kiterjed teljes óvodai életünkre, tevékenységeinkre.

A környezet szépítése, megóvása, ápolása, a víz- és energiatakarékosság, a szelektív hulladékgyűjtés, a rendszeres zöldség/gyümölcs fogyasztás, a környezetbarát szemlélet folyamatos alakítása, a fenntarthatóságra nevelés, a növény/állat gondozás, ajándékkészítés az anyagok újrahasznosításával, a természet/élővilág megismerése, megóvása, szeretete szerves részét képezi mindennapi nevelőmunkánknak.

Gyermekeink figyelmét igyekszünk ráirányítani az őket körülvevő környezetre, a különböző környezeti jelenségekre. A változásokat folyamatosan figyeljük, ok-okozati összefüggéseket keresünk.

Példamutató magatartásunkkal és elkötelezettségünkkel a gyermekek mellett a szülők támogatását is szeretnénk elnyerni.

Büszkék vagyunk rá, hogy óvodánk „Zöld”-„Madárbarát”-„Füstmentes” Óvoda. Gyermekeinket ezek szellemében neveljük.

Jeles napjaink:

10.04. Állatok Világnapja

03.22. Víz Világnapja

04.22. Föld Napja

05.10.Madarak és Fák Napja

Egészségnap ősszel

Egészség hét tavasszal

5.2. Az érzelmi, az erkölcsi és értékorientált közösségi nevelés, a szocializáció biztosítása

Az óvodáskorú gyermek sajátossága, hogy magatartásában az érzelmek dominálnak – „én központú”. Az érzelmeiből táplálkozik, azok irányítják, ösztönzik, motiválják vagy fékezik, de minden esetben befolyásolják minden tevékenységét. Alapvető szükséglete az érzelmeinek kifejezése.

Igyekszünk olyan szituációkat teremteni a gazdag, változatos tevékenységrendszerben, amelyben a gyermek választásaiban, döntéseiben, a helyzetmegoldásokban való tájékozódása során meg tanulja irányítani saját érzelmeit. Kooperatív megoldásra ösztönző páros és kiscsoportos tevékenységek által gyakorolja a gyermek a társaihoz való helyes viszonyulást, ez által fejlődnek ki az erkölcsi normák és, tulajdonságok melyek a társas együttéléshez – szocializációhoz elengedhetetlenek.

Óvodai nevelésünk messzemenően támaszkodik a családi nevelésre, a család és az óvoda szoros együttműködésre törekszik. Figyelembe vesszük a családok sajátosságait, szokásait az együttműködés során érvényesítjük az intervenciós gyakorlatot. Lehetőséget biztosítunk a szülőknek, hogy az óvoda életébe tevékenyen bekapcsolódjanak. Nyílt napon, kézműves délutánokon, kirándulásokon, ünnepségek alkalmával közös tevékenységekre van mód. Az óvodai rendezvények elősegítik a közösség épülését.

Értékes, aktív, pozitív tulajdonságokban gazdag személyiség csak játékos, örömteli hangulatban, felnőtt és gyermek szeretetkapcsolatában, harmonikus együttműködésében válhat. Ehhez szükséges feltétel, hogy az óvodában a gyermeket érzelmi biztonság, állandó értékrend, otthonosság, derűs, kiegyensúlyozott, szeretetteljes légkör vegye körül.

Célunk:

- Az érzelmi nevelés és szocializáció biztosítása már az óvodába lépéskor elengedhetetlen. Olyan óvodai légkör kívánatos, melyben az óvónő-óvónő, óvónő-gyermek, gyermek-dajka, gyermek-gyermek kapcsolat pozitív attitűdű, érzelmi töltés jellemezze. Ez a légkör egyszerre segíti a szocializáció fejlődését, az én tudat alakulását, teret enged az önkifejezésnek, önérvényesítésnek. A gyermek kielégítheti természetes társas szükségleteit, természetessé válik a különbözőségek elfogadása, tisztelete illetve biztosítja a gyermek erkölcsi tulajdonságainak (együttérzés, segítőkészség, önzetlenség, figyelmesség) akaratának (ezen belül: önállóságának, önfegyelmének, kitartásának, feladattudatának, szabálytudatának) fejlődését, a szokás- és normarendszerének megalapozását.

- A gyermeki nyitottság által csodálkozhatnak rá a kicsik a természetben és az emberi környezetben megtapasztalható jóra, szépre, amit tisztelni és becsülni kell. Az óvodai nevelés segít megismerni a szűkebb, tágabb környezetet, a szülőföldhöz fűződő pozitív érzelmi viszony kialakítását, az önazonosság megőrzését, átörökítésének biztosítását.

- Az óvodáskorú gyermekek sajátossága az utánzás, az óvodapedagógus és az óvoda más dolgozóinak kommunikációja, bánásmódja, viselkedése modell értékű számukra.

- Az óvodai nevelés feladatai közé tartozik a nehezen szocializálható, lassabban fejlődő, alacsonyabb fejlettségi szinten álló, érzékszervi, értelmi vagy mozgássérült, hátrányos helyzetű, halmozottan hátrányos helyzetű, az elhanyagolt, valamint a kiemelkedő képességű gyermekek nevelése is – speciális ismereteket, sajátos törődést esetenként megfelelő szakembert igényelnek (pl. logopédust).

- Esélyteremtés a hazájukat elhagyni kényszerülő családok gyermekei számára.

Feladataink:

- A már meglévő kialakult képességek, tulajdonságok egyénenkénti fejlesztése
- A különböző szociokulturális családokból érkező gyerekek iránt megnyilvánuló szeretet kimutatása

- Az adottságokból eredő különbségek tiszteletben tartása
- Nyugodt, kiegyensúlyozott, biztonságot árasztó légkör kialakítása
- Az élet, az élővilág tiszteletére, megbecsülésére nevelés
- Erkölcsi normák, ítéletek megfogalmazása
- A társas kapcsolatok, személyes kötődések elősegítése, az esetleges zavaró körülmények okainak felderítése

- A tehetséges gyermek gondozása, illetve az átlagtól pozitív vagy negatív irányban eltérő személyiségvonások felismerése, korrekciója, meghatározott, speciális felkészültséggel rendelkező szakember együttműködése, igénybevétele

- Páros, és kiscsoportos feladathelyzetek teremtése, kooperatív technikák alkalmazása
- A hazájukat elhagyni kényszerülő családok gyermekeinek beilleszkedésének segítése
- A családdal való együttműködésre törekvés
- Óvodai élet megkezdése előtti családlátogatások, ismerkedés
- Szülők tájékoztatása a gyermek fejlettségéről fogadó óra alkalmával, évente kétszer, ill. előre egyeztetett időpontban

- Anamnézis felvétele, évente kétszer személyiséglapra bejegyzés a gyermek fejlődéséről

- A hazaszeretet és a szülőföldhöz való kötődés megalapozása.

A fejlődés jellemzői óvodáskor végére:

- A gyermek tisztelettel viselkedik a felnőttekkel, az óvoda dolgozóival, vigyáznak munkájuk eredményeire
- Ismeri a közösségben megkívánt viselkedéskultúrát, köszön távozáskor és érkezéskor
- A csoport szokás és szabályrendszerének ismeretét a magatartásában is érvényesíti, szívesen és igényesen tevékenykedik
- Kialakul a csoport iránti érdeklődés, természetessé válik a közös tevékenység, kooperál
- Együtt érez a társaival, érdeklődik a másik iránt, toleránsak egymással
- Szükség esetén segíti az arra rászorulót
- Önálló véleményalkotásra is vállalkozik
- Érzelmileg és értelmileg elfogadják, követik az óvónő kéréseit, útmutatását
- A konfliktushelyzeteket viszonylag önállóan megoldja, szükség szerint felnőtt segítségét kéri
- Érzelmei, indulatai képes uralkodni
- Alakulóban van feladattudata
- Megtalálja a helyét a közösségben, abban jól érzi magát
- Türelemre, kitartásra képes
- Szülőkkel való kapcsolata a kölcsönös bizalom, tisztelet és elfogadás elvén működik.

5.3. Az anyanyelvi, az értelmi fejlesztés és nevelés megvalósítása

Az óvodai nevelőtevékenység minden területén zajlik anyanyelvi nevelés, ami a helyes minta és szabály közvetítésével (a javítgatások elkerülésével) segíti a gyermekek természetes beszéd és kommunikációs kedvének fenntartását, ösztönzését. Az anyanyelv ismeretére, szeretetére, megbecsülésére nevelés is alapfeladatunk. Az értelmi nevelés elsődleges helyszíne a szabad játék, mely oldott légkörével feloldja a beszédgátlást, ezáltal interaktív, kommunikatív szituáció alakul ki gyermek és felnőtt között.

Az értelmi nevelés feladatai egyrészt a gyermek spontán szerzett tapasztalatainak, élményeinek, ismereteinek bővítése, rendszerbe foglalása. Másrészt a belső érést, fejlődést segítő külső ráhatások, az inger és élmény gazdag környezet biztosítása, e tapasztalatok gyakorlása a különböző tevékenységekben és élethelyzetben, melyben az érzékelés, észlelés, emlékezet, figyelem, képzelet, gondolkodás, kreativitás, valamint a mozgás fejlődése folyamatosan zajlik.

Célunk:

- A gyermek spontán szerzett tapasztalatainak, ismereteinek rendszerezése, célirányos bővítése
- Kognitív képességek fejlesztése – pontosabb, valósághű észlelés; figyelem összpontosítás; reprodukív emlékezet; problémamegoldó kreatív képzelet; alakuló fogalmi gondolkodás, alkotó képesség fejlesztése
- Beszédkedv felkeltése, és fenntartása
- A beszédhallás és szövegértés fejlesztése
- Verbális és nonverbális jelzések eszköztárának kialakítása.

Feladataink:

- Változatos tevékenységek szervezése, oldott légkörben, ahol bátran elmondhatja a gyermek a gondolatait
- A gyermeki kíváncsiságra, érdeklődésre építés
- A természet és a társadalmi környezet verbális és nonverbális jelzéseinek észrevétele, megismertetése
- Egyéni érdeklődési kör ismerete
- Beszédhibák felismerés

- Gyermek szókincsének bővítése
- Kommunikációs helyzetek teremtése
- Metakommunikációs eszköztár megismertetése, gyakorlása
- Mintaadás nyelvtanilag helyes, jól érthető tiszta beszéddel
- A nemzeti és etnikai kisebbséghez tartozó, valamint a hazájukat elhagyni kényszerülő családok gyermekeinek egyéni fejlesztése a magyar nyelv megismertetésével
- Szociokulturális háttér figyelembevétele, differenciált készség és képességfejlesztés
- Értelmi képességek kibontakoztatása önálló, alkotó gondolkodás megalapozása, képzelet és kreativitás fejlődését elősegítő, ösztönző környezet biztosítása
- Szakmai kapcsolattartás a logopédussal, fejlesztőpedagógussal.

A fejlődés jellemzői óvodáskor végére:

- Óvodáskor végére az egészségesen fejlődő gyermek folyamatosan és szépen, érthetően beszél,
- A szavakat tisztán ejti,
- Helyesen használja a névmásokat, névutókat, a jövőidejű igeidőt, és az igemódokat,
- Beszédét természetes gesztusokkal, arcjátékkal kíséri,
- Tud szemkontaktust teremteni és tartani,
- Szókincse korának megfelelő,
- Egyszerűbb történeteket, mesét képes önállóan is elmondani,
- Bátran és szívesen kommunikál társaival és a felnőttekkel,
- A hazájukat elhagyni kényszerülő családokból érkező kisgyermek is megérti az óvodai élethez szükséges kifejezéseket, és képes magát megértetni.
- Figyelme korához képest tartós.
- Gondolkodására a problémamegoldásra törekvés és a kreativitás a jellemző,
- Tér és időészlelése életkorának megfelelő,
- Képes legyen különböző gondolkodási műveletek végrehajtására
- Fedezze fel az összefüggéseket a dolgok között.

6. Az óvodai élet tevékenységi formái és az óvodapedagógus feladatai

6.1. JÁTÉK

A játék az emberi tevékenység olyan sajátos formája, mely végigkíséri az egyén egész életét. A játék önként, szabadon választott tevékenység, amelyben nincs kényszer. A gyermek életkorának megfelelő játékot játszik, úgy játszik, ahogy életkora és fejlettsége, fantáziája meghatározza.

Játékukban szerzett tapasztalataik a valóságot tükrözik, ott játsszák el sajátos, gyakran átalakított formában, beépítve élményeiket, emlékképeiket, érzelmeiket, képzeletüket. Kíváncsian fordulnak környezetük felé, különösen az érzelmileg közelálló felnőtteket figyelik és utánozzák.

A játék személyiségfejlesztő hatását meghatározzák azok az érzelmek, amelyek a játékot kiváltják, és folyamatát kísérik. A játék a gyermek számára örömforrás.

Játékukban sokszor azonosulnak gyermekeink a felnőttel, amit a felnőttek tesznek, amit szóval, metakommunikációval fejeznek ki. A felnőttek közötti kapcsolatokat, a felnőtt-gyermek, gyermek-gyermek közötti kapcsolatokat elevenítik meg játékukban, s közben tanulják meg a viselkedési formákat, s megkezdődik az erkölcsi magatartásuk belsővé válásának folyamata.

A személyiségük fejlődése szempontjából jelentős, hogy a játékban, különösen a szimbolikus - szerepjátékban jelentkeznek és fejlődnek a társas kapcsolataik.

A gyermekeink spontán játéktevékenységének, és közvetett irányításának egyensúlyára építünk. Folyamatosan figyeljük, segítjük a társas kapcsolatok alakulását.

A játék közben adódó nehézségek leküzdése hozzájárul problémamegoldó gondolkodásuk fejlődéséhez. A döntésre váró helyzetek, a gyors váltások, helyzetfelismerés, az eredetiség, a kivitelezés mikéntje a kreatív gondolkodásuk feltétele.

Tevékeny, gazdag óvodai életünkben fellelhetők a játékos elemek, motívumok, ahol az életkorhoz nélkülözhetetlen játékos óvónői beállítódás van jelen, ahol tiszteletben tartjuk a gyermek hangulatát, játékorientáltságát.

Célunk:

- a tevékenységeken keresztül a gyermekek sokoldalú, harmonikus személyiségének kibontakoztatása, kompetenciáinak fejlesztése
- érzelmi, akaratit tulajdonságainak alakítása
- szociális, társas viselkedésének, magatartásának formálása.

Feladatunk

- Nyugodt, biztonságos légkör megteremtése, folyamatos fenntartása
- Inger gazdag, cselekvésre ösztönző, kíváncsiságot felkeltő, esztétikus, harmóniát sugárzó környezet kialakítása. A játéktér mobilizálható legyen.
- A játékok jól látható és elérhető helyen való elhelyezése
- A barkácsolás, mintázás, rajzolás, festés, kézimunka, bábozás, dramatizálás eszközeinek sokszínűsége, szabadon választhatósága legyen lehetőség szerint adott
- Mozgásos játékok számára legyen elegendő hely, eszköz (füles labda, kismotor).

Óvodapedagógus modell szerepe, attitűdje:

- A játéktevékenység választás tiszteletben tartása, tudatos jelenlét
- A gyermek játékfejlődésének figyelemmel kísérése, élményszerű, elmélyült gyermeki játék tiszteletben tartása – differenciált reagálás, egyéni bánásmód megvalósítása,
- Kreatív önkifejezés segítése, egészséges versenyszellem megalapozása
- Új játék használatának megismertetése
- Csak szükség esetén történő beavatkozás, a játéktevékenység zavarása nélkül, támogató, serkentő, ösztönző magatartás
- Ha a szituáció úgy kívánja – gyermek is igényli játszótársaként való bekapcsolódás
- Gyerekek társas kapcsolatának segítése, előmozdítása, az együttműködés fejlesztése, a kezdeményezőkészség, az önértékelés, önérvényesítés, önbizalom formálása indirekt módszerekkel.

A fejlődés jellemzői óvodáskor végére:

- A gyermek életkorának, szükségleteinek megfelelő játékot választ, amivel, örömmel, önfeledten játszik, ebben elmélyült, kitartó
- Képes egyénileg önálló tervből vagy élmény alapján építeni, konstruálni, vagy képes a társa építményét lemásolni
- Bekapcsolódik a közös játékba, vagy önállóan kezdeményez játékot, kreatív megoldásokra törekszik
- Képességfejlesztő, logikai gondolkodást igénylő játékba bekapcsolódik,
- Szabályjáték során betartja a szabályokat
- Versenyszellem érvényesül a mozgásos játékok során.

6.2. Verselés, mesélés

Óvodai nevelésünk másik fontos pillére a játék mellett a mese, a vers, a dráma játék, amellyel a gyermeki önkifejezés alternatív lehetőségeit biztosíthatjuk. A mese anyanyelvi nevelésünk legfontosabb eszköze. Nyelvünk zeneisége, sajátos szókincse és észjárása beépül gyermekeink személyiségébe.

A mesélés a csend szigete, a hozzákészülés szertartásai naponta ismétlődő mozzanatai napirendünknek. Bábozás közben kifejezik, átéli, eljátszák a mese kialakította érzelmeiket, egyre gazdagodó kifejezőkészséggel és képessé válnak arra is, hogy ezeket mesélőt nélkülözve párbeszéddé alakítsák. A kisebbek, érdeklődésüknek, fejlettségüknek megfelelő módon vesznek részt mindenben. A nagyobbak olyan meseszövéseket is létrehozhatnak, melyeket valós „én” történetek alkotnak. A verselés tevékenységekhez kötődő, együttléte hangulatát fokozó játék. Sok esetben pedig jó hangulatú ritmikus, mozgásos játék. Tapasztalataink szerint a hangulat – érzelem - alkalom egységében mondogatott versek észrevétlenül gyarapítja a gyermekek szókincsét. Az általunk elkezdett versekhez, mondókákba a kisebbek is bekapcsolódnak, a nagyobbak pedig már képesek felfogni a versek témáját, költői képeit. A mondókák, dúdolók, versek hozzájárulnak a gyermekek érzelmi biztonságához, anyanyelvi neveléséhez, ezzel megalapozva a könyvekhez való pozitív érzelmi kapcsolatukat, ami elősegíti az olvasóvá válást. A mese varázsát mi teremtyük meg az óvodában, óvodapedagógusként. A kortárs gyermekirodalom, az „új hullámos” kiadványok már új megközelítési módon hatnak a gyermekekre. Nem csak történetet mesélnek el, hanem érzékenyítenek, elfogadásra nevelnek, segítik a megértést, az elfogadást. A mai történetekben megjelenik az alkoholizmus, a kirekesztés, a halál, a kövérség – mindez lehetőséget ad a beszélgetésre, esetlegesen a saját élmény feldolgozására. A mese nyelve is más, merész, innovatív képíleg és nyelvíleg, izgalmas, néha kifejezetten provokatív hangvétel jellemző. A digitális eszközök – érintésre történő irányítás, illúziója, egy mozdulattal megváltoztatja a látottakat. Az óvodás korosztály már jól érti a humort, szeret a történetek váratlan fordulatait, a különleges lényeket, a mesei környezettől eltérő nyelvezetet – mindez nevetést vált ki. A digitális környezet mellett ingerszegény, unalmasnak tud hatni a könyv, mégis megragadunk minden lehetőséget az óvodában, hogy a kicsiket magába szívja a mesék, versek világa és irodalmat szerető, ismerő gyermek váljék belőlük iskolás korra. A mesék válogatása tudatosan történik, törekszünk a gyermekközponú, a csoport és egyéni fejlettségnek, korosztálynak, érdeklődésnek figyelembevételére.

A mese és vers egyaránt az óvoda életét átszövő nevelési terület, kapcsolata a zenével, ábrázolással, játékkal jól nyomon követhető, az önkifejezés egyik módja

A népi – népmesék, népi hagyományokat felelevenítő mondókák, rigmusok, a magyarság történelmét feldolgozó mondavilág elemei, meséi - a klasszikus és a kortárs irodalmi műveknek, valamint más népek, nemzetiségek meséinek egyaránt helye van az óvodai repertoárban.

Célunk:

- A magyar nyelv szépségeinek, változatosságának, kifejezőerejének megismertetése és a helyes nyelvhasználat, mondatszerkesztés megalapozása
- Korosztálynak megfelelő irodalmi érdeklődés felkeltése
- A magyar kultúra értékeinek átörökítése, és az interkulturális nevelés megvalósítása
- A szülők nevelési szemléletének formálása.

Feladatunk:

- A változatos irodalmi élmények biztosítása, közvetítése
- Elmélyült mesehallgatáshoz a feltételek kialakítása
- Gyermekek motiválása az irodalmi élmény befogadására
- Dramatizálás, bábozás, képeskönyvek elérhetőségének biztosítása
- Könyvtár, színházlátogatás szervezése.

A fejlődés jellemzői óvodáskor végére:

- Szereti, igényli a vers, a mese, mondókázás élményét,
- Gazdagodik szókincse, kifejezőkészsége, képesek néhány mondatban gondolataikat közölni, rövid mesét, történetet elmondani, kitalálni – használja fantáziáját,
- Szívesen nézegeti a mesekönyvet
- Szívesen bábozik, dramatizál, rajzol
- Figyelmesen csendben hallgatja a mesét, verset, arcán, viselkedésén tükröződik a belső képzeleti képek jelei,
- Játék közben a mesében, versben elhangzottakról beszélgetnek, rigmusokat gyártanak,
- A folytatásos mesék szálait össze tudják kötni
- Külön választják a realitást a mesétől.
- A szülőföld szeretetére nevelés a mindennapos verselés, mesélés, mondókázás segítségével esztétikai, irodalmi fogékonyság megalapozása

6.3. Ének, zene, népi játék, tánc

Elgondolásunk szerint a zenei tevékenység beépíthető gyermekeink játékába. Ezért a zenei ízlésformálás (csak tiszta forrásból), a jó zenei légkör és a jó hangulatú játék feltételeinek kialakítása érdekében minden alkalmat megragadunk az énekelgetésre, mondókázásra, játékdal fűzésre. A nap folyamán bármikor lehetőség nyílik énekes, mondókás játékokra a csoportszobában és az udvaron egyaránt.

A zenei anyagunk sokrétű, változatos a naptári évhez, a természet jelenségeihez, az évszakok változásaihoz, élményekhez, tapasztalatokhoz, érzelmekhez, valamint egyéb jeles – ünnepekhez fűződik.

A játékdalokhoz, mondókákhoz természetes módon kapcsolódik a zenei képességfejlesztés: zenei ritmusérzék (metrum-, ütem-, ritmus-, tempóérzék), zenei hallás, (tiszta éneklés, dinamikai érzék) zenei emlékező- és reprodukáló képesség, belső hallás, zenei formaérzék.

A jó minőségű hangszereinket, és a gyermekekkel készített ritmushangszereket a csoportszobák polcain helyezzük el. A zenehallgatásnál hangsúlyozzuk az éneklés, az élőzene előtérbe helyezését.

Gyermekeink felszabadultan, örömmel, érzelmi gazdagsággal játszanak dalos játékot, belső igényükké válik a zene. Napközben maguk is énekelgetnek, mondókáznak, illetve gyakran kezdeményeznek önállóan énekes játékokat.

Ritmusérzékük megfelelő alap az iskolai zenei neveléshez.

Célunk:

- A zene iránti érdeklődés felkeltése, befogadására való képesség megalapozása, a gyermek zenei hallásának, ritmusérzékének, éneklési készségének, harmonikus szép mozgásának fejlesztése
- A szülőföld értékeinek átörökítése a népzene, a népdal, a népszokások, és a népi hangszerek megismertetése által
- A kortárs művészeti alkotások iránti érdeklődés felkeltése.
- A néphagyomány, a néptánc, az ünnep meghatározó szerepet tölt be a nemzeti nevelésben, az élményalapú értékközvetítés eszközével, a korosztályi sajátosságokra építve.

Feladatunk:

- Igényes, korosztálynak megfelelő zenei anyag kiválasztása
- A hazájukat elhagyni kényszerülő családok - (és nemzetiségi) gyermekeik hazájának kulturális értékeit is figyelembe vevő dal és zenei anyag kiválasztása
- Énekes népszokások válogatása: szüreti mulatság, pásztorjáték, farsang, kiszérés, pünkösdlő, lakodalmas
- Ritmusérzék fejlesztése, éneklési készség, harmonikus, szép mozgás alakítása
- Nyelvi képességek fejlesztése mondókákkal, gyermekdalokkal és zenei készségfejlesztő játékokkal
- Friss levegő biztosítása
- Elegendő hely biztosítása a körjátékokhoz
- Esztétikus, motiváló hatású, változatos eszközök biztosítása, élményalapú értékközvetítés
- Az óvónő is örömmel vesz részt a közös éneklésben, énekes játékokban
- Harmonikus mozgás kialakítása a néptánc elemeivel
- Tehetséggondozás, felzárkóztatás.

A fejlődés jellemzői óvodáskor végére:

- A gyermek belülről fakadó késztetesként önként, szívesen énekel, örömmel játszik dalos játékokat és népi gyermekjátékot
- A tanult mondókát megfelelő beszédritmusban mondja
- Korához képest tisztán énekel. Képes dallambújtatásra
- Képes utánzására, hangszínek felismerésére, hangszerek hangjának felismerésére
- Felismeri a dalokat dúdolásról, hangszerről
- Zenei érzékenysége, fogékonysága korának megfelelő
- Szívesen hallgat zenét
- Ismer egyszerű táncos lépéseket (dobbantás, koppantás, páros forgás, csárdáslépés, kilépés, átbújás, kifordulás, párválasztás)
- Dalokhoz egyszerű játékokat, mozgást talál ki – improvizál
- Képes érzékelteni az egyenletes lüktetést
- Ismeri a népszokásokhoz kapcsolódó dalokat, dalos játékokat, rigmusokat
- Képes más, óvodán kívüli zenei élmények befogadására is.

6.4. Rajzolás, festés, mintázás, kézi munka

Az ábrázolás megszerettetésére a vizuális látásmód fejlesztésére, az önkifejezési mód megtalálására naponta nyílik lehetőség. A feltételek megteremtése, és a különböző technikák megmutatása az elsődleges feladat. Ezentúl lehetőséget teremtünk, hogy a tevékenységek örömet okozzanak, kialakítsuk az igényt az alkotásra, az önkifejezésre, az esztétikai élmények befogadására.

A manuális tevékenység (rajzolás, festés, gyurmázás, tépés, vágás, ragasztás, hajtogatás, szövés, fonás, barkácsolás stb.) maga is játék. Amit elkészítünk, esetenként játékeszközként él tovább. Elsősorban a termékek, természetes anyagok adta lehetőségeket igyekszünk kihasználni. Továbbá a fenntarthatóságra nevelés eszközeként keressük az új megoldásokat, technikákat, és a kreatív, környezettudatos gondolkodás jegyében újrahasznosítunk.

Fontos, hogy a gyermekeket esztétikus, funkciójukban is szép, egymással harmonizáló bútorok, és tárgyak vegyék körül. Az így berendezett környezet szemlélődésre, gondolkodásra, alkotásra ösztönöz, esztétikai ízlésvilágukat formálja.

Célunk:

- A gyermekek élmény és fantáziavilágának képi, szabad önkifejezéséhez a lehetőségek biztosítása
- A vizuális észlelés, képzelet, fantázia fejlesztése
- A környezettudatos szemléletmód megalapozása-újrahasznosítás
- Esztétikai érzékük, szép iránti fogékonyságuk alakítása
- Helyes ceruzafogás elsajátítása.

Feladatunk:

- Megfelelő hely és eszközök biztosítása
- Szabad alkotás lehetősége
- Higiénias szokások betartása,
- Különböző technikák megismertetése
 - o 3-4 évesek:
 - rajzolás, festés alapjai,
 - mintázás alapjai: gyurmázás, nyomdázás, tépés, ragasztás

- 4-5 évesek:
 - képkészítés.
 - vágás, hajtogatás, egyszerűbb fonás, varrás, gyöngyfüzés
- 5-6-7 évesek:
 - Képkészítés különböző technikákkal,(mozaik, kollázs, nyomatok)
 - Szövés technikája
 - Barkácsolási technikák
- Szépre, esztétikusra való rácsodálkozás
- Pozitív értékelése a saját alkotásoknak, az alkotás értéként kezelése
- Alkotókedv motiválása (ötlet, javaslat, eszköz)
- Váratlan események inspirációja, élmények kifejezése
- Támogatás a csoportos tevékenységre
- Nem erőlteti a balkezes gyermeket a jobb kézzel való munkálkodásra
- Figyel az óvónő a diszgráfia tüneteire, jelez a szakembernek
- Csoportszoba, öltöző, mosdó ízléses esztétikus dekorálása
- Egyéni képességek figyelembevétele-tehetséggondozás.
- Fenntarthatóságra nevelés, újrahasznosítás.

A fejlődés jellemzői óvodáskor végére:

- Önként és örömmel kapcsolódik be, és önállóan is kezdeményez ábrázoló tevékenységet
- Sokféle ábrázoló eszközt, technikát ismer, és tudja is használni azokat
- Változatos a formaábrázolása, színhasználata, emberábrázolásban megjelennek a részletek
- Megfelelő a finommotorikus képessége, biztos a vonalvezetése
- Kialakul képi, plasztikai kifejezőképessége, térbeli tájékozódási képessége, szem,- kézkoordinációja, vizuális gondolkodása
- Alkotás közben vigyáz a ruhájára, környezetére, munkája tisztaságára
- Szereti maga körül a szépet, a harmóniát, - esztétikai érzékenység jellemzi
- Vonalvezetése balról jobbra halad.
- Kreatív gondolkodás.

6.5. Mindennapos mozgás

A mozgás sokoldalú tevékenység, amelynek feladatrendszere az egész óvodai életet átszövi. A térbeli tájékozódás, alkalmazkodási képesség, a személyiség akarati tényezőinek fejlesztése vagy a gyermekek szabad mozgáskedve. Ezért sokat tartózkodunk a szabadban, a testedző tevékenységet csak akkor végezzük teremben, ha az időjárás és a játék jellege úgy kívánja. Az udvar adta lehetőségeket kihasználjuk, különböző mozgásos tevékenységet kínálva.

A gyermek legalapvetőbb szükséglete, természetes megnyilvánulási formája a mozgás.

Mindennap helye van az egyéni igényekhez igazított szabad mozgásnak. Az egyéni képességeket, szükségleteket figyelembe vesszük, a kisebbeket engedjük, hogy önmaguktól kapcsolódjanak be a tevékenységekbe. Játékos hangulatot, oldott légkört biztosítunk.

A testi fejlődésen túl a mozgás a gyermekek szociális fejlődéséhez is nagymértékben hozzájárul (pl. önállóság, megfelelő kapcsolatteremtő képesség, társaival történő együttműködés, feladatvégzés színvonala, munkatempó, szabálytartás, alkalmazkodó képesség, szabályokhoz való viszony, elfogadás, segítségigénylés, önbizalom, stb.).

A rendszeres, örömmel végzett, közösségben történő testmozgás hozzájárul a gyermek optimális személyiségfejlődéséhez, az egészséges életvitel kialakulásához. Így válnak gyermekeink szívesen, kitartóan, bátran, biztonságosan mozgó, jó állóképességű és fizikai teherbírású, szabályokat alkotó és elfogadó, sikert és kudarcot egyaránt megfelelően kezelni tudó iskolaérett gyermekké.

A mindennapos irányított testmozgás részét képezhetik a zenére, zenei ritmusra végzett mozgásos feladatok, (népi) játékok és táncok (néptánc). Ezek jelentős mértékben segítik a mozgáskultúra játékos, táncos úton történő fejlesztését.

Célunk:

- A gyermek természetes mozgáskedvének megőrzése, mozgásigényének kielégítése mindennap az egyéni szükségletek, képességek figyelembevételével
- A gyermekek tájékozódásának, alkalmazkodó képességének, valamint a személyiség akarati tényezőinek fejlesztése
- Egészséges életvitel megalapozása a rendszeres mozgással
- Mozgástapasztalatok bővítése, mozgáskészség alakítása

- Testi képességek, fizikai erőnlét, a gyermekek természetes-, harmonikus mozgásának fejlesztése játékos formában
- Mozgáson keresztül az értelmi struktúrák és a szociális képességek fejlesztése
- A rendszeres kondicionálás (testi erő-, állóképesség-, teherbíró képesség fejlesztése; időjáráshoz való alkalmazkodás).
- Mozgás helyszíne lehet a tornaszoba, a csoportszoba vagy a játszóudvar.

A mozgásfejlesztés tartalma:

- Szabad játékban, a gyermekek spontán, természetes mozgása
- Irányított, játékos mozgások, a mindennapos mozgásfejlesztés során
- Szervezett mozgásos tevékenység:
 - o Prevenciós gyakorlatok
 - o Szerekkel, kézi szerekkel végzett irányított gyakorlatok
- Udvari felszerelések, az udvari lehetőségek kihasználása.

Feladatunk:

- A mozgás megszerettetése, a mozgásigény kielégítése, a természetes mozgás fenntartása
- A szervezet sokoldalú, arányos fejlesztésének elősegítése
- A 3- 7 éves korban tervezhető mozgásfejlesztő játékok összeállítása
- A gyermekek mozgásszükségletének differenciált kielégítése
- Testi képességek, teherbíró képességek, edzettség, állóképesség fejlesztése
- Ügyesség, állóképesség, mozgáskultúra, bátorság, fegyelmezettség és kitartás erősítése
- Figyelni a gyermek optimális terhelésére
- Évszakok adta lehetőségek kihasználása, szabad levegő biztosítása
- Fejlesztő kooperatív mozgásos játékok széles körű alkalmazása
- Kiemelt prevenciós feladatok megvalósítása: nagymozgás-fejlesztés, egyensúlyérzék-fejlesztés, szem-kéz, szem-láb koordináció fejlesztése, finommotorika fejlesztés, testséma fejlesztés, térpercepció-fejlesztés, keresztcsatornák fejlesztése
- Évente egy-két mozgásos program szervezése (egészségnap, egészséghét).
- Irányított mozgásos tevékenységek, amelyek játékos környezetben és játékba ágyazottan fejlesztik az alapvető mozgáskészségeket és a kapcsolódó fogalmi rendszert.

A mozgás hatása az értelmi képességek fejlődésére:

- Mozgásos, téri játékok alkalmával fejlődik a vizuális memória

- Mozgás közben számtalan lehetőség nyílik matematikai tartalmú tapasztalatok szerzésére
- Téri irányok és különböző formák bemozgásával fejlődik az észlelés (alaklítás, formaállandóság)
- A testrészek megismerésével, megnevezésével bővülnek a térről való ismereteik, fejlődik térészlelésük, gyarapodik szókincsük, fogalomalkotásuk
- Csoportos együttmozgás tapasztalatainak gazdagításával a gyermek saját korlátai, a másik észlelésének, az önfegyelem, alkalmazkodás, kooperáció képessége fejlődésének elősegítése.

A mozgás hatása a szociális képességek fejlődésére:

- Saját testének és mozgásos képességeinek megismerése – „én tudat” fejlődését segíti, erősödik a „szociális én”
- Társaihoz való alkalmazkodás közben fejlődik a gyermekek önuralma, együttműködő és toleranciaképességük, a szabálykövető társas viselkedésük
- Különböző viselkedés minták megismerésére nyílik lehetőségük. Versengés közben átélik a sikert és kudarcot egyaránt – ezáltal megtanulják ezeknek a levezetését, elviselését, (önkontroll, érzelemszabályozás).

A fejlődés jellemzői óvodáskor végére:

- Igényli és szereti a mindennapos mozgást
- Pozitív hozzáállással, aktív részvétellel viszonyul az edző mozgásokhoz
- Mozgása harmonikus, összerendezett
- Téri tájékozódása kialakult, irányokat meg tud különböztetni, jól tájékozódik a térben
- Ismeri saját testét, testrészeit, képes megnevezni, beazonosítani
- Fejlett az egyensúlyérzéke (tud rollerezni vagy biciklizni)
- Kialakult a szem-kéz, szem-láb koordinációja
- Fizikai erőnléte, állóképessége, rugalmassága az életkorának megfelelő szintet eléri
- Ismeri és betartja a csapatjáték szabályait
- Egészséges versenyszellemmel képes küzdeni.

6.6. A külső világ tevékeny megismerése

Matematikai tartalmú tapasztalatokkal

Fő cél e nevelési területen belül a gyermekek pozitív érzelmi viszonyának kialakítása a természeti-, a társadalmi-, és a tárgyi világ értékei iránt, a természet megszerettetése, a környezettudatos életmódra nevelés, (a biztonságos eligazodás a környezetben), valamint a gyermekek mennyiségi-, formai-, nagyságbeli-, tér-, és síkbeli szemléletének alakítása.

A fejlődés, a változás követése folyamatos megfigyelés alapján történik, úgy, hogy gyermekeinket bevonjuk a tennivalók elvégzésébe. (pl. játékos munkavégzés, kerti munka stb.)

Keressük azokat a megoldásokat is, amelyek alkalmasak a játék közbeni tevékenykedtetésre, mely a játék részévé válhat (pl. testünk témakörben a babafürdetés kapcsán; látom-, tapintom-, ízlelem a saláta készítésekor, vagy egyéb csemege készítése során (menetébe épülhet).

Fontos az élményszerűség, a szabad szemlélődő tevékenykedés, az óvónő figyelem felhívó megjegyzése, programadása (egyéni, csoportos, mikrocsoportos, páros munka, beszélgető kör során). Az élmények feldolgozására az első benyomások után kerülhet sor, de a hosszabb ideig tartó, visszatérő élményszerzéssel sokáig ébren tartható egy-egy témakör.

A folyamatos és alkalmyszerű megfigyeléskor, a gyűjtőmunka során, a spontán szituációkban szerzett élményeket, tapasztalatokat építjük a közös tevékenységekbe úgy, hogy közben új ismeretek megszerzésére és a már elsajátítottak rendszerbe foglalására, alkalmazására van lehetőség.

Játéktémáink felkínálják a lehetőséget hogy matematikai tapasztalatokhoz, ismeretekhez játszva, rengeteg cselekvéssel, minden érzékszervüket megmozgatva jussanak el a gyermekek.

Óvodásaink így válnak nyitottá a természet, az őket körülvevő mikró és makró környezet állandó és változó szépségeit szerető, óvó, védő emberekké, akik jól eligazodnak, biztonsággal megnyilatkoznak, fogékonyan, kreatívan hasznosítják és reprodukálják tapasztalataikat, ápolják hagyományainkat.

A számlálgatás, méricskélés, a tér alakítása, az irányok megnevezése, az összehasonlítás, az összegyűjtés és szétválogatás, a párosítás, az ítéletalkotás, az időbeliség felfedezése, megnevezése, a formák letapogatása játék közben olyan természetes, mint a mondókázás, dúdolgatás.

Labdázunk, színes kendőkkel, fonalgombolyagokkal, apró és nagyméretű játékszerekkel teszünk-veszünk. Megmérjük, mekkorát nőttek a gyerekek, megszámláljuk, hány tányért, kanalat tegyünk az asztalra és ugyanannyi poharat.

Megkeressük a saját vagy a babacipők, kesztyűk párját. Hajtogatáskor megfigyeljük a szimmetrikus formákat. Öltözködéskor magunkon tapasztaljuk ugyanezt. Elkerülhetetlen, hogy az óvónő ne használja, ne nevezze meg alkalmanként a térbeli, mennyiségi és formai vonatkozásokat, s a gyerekek ne figyeljenek fel azokra a tárgyak természetes tulajdonságaként. Mindez segíti az önálló véleményalkotás, döntési képességek fejlődését.

Célunk:

- A minket körülölelő világ mennyiségi, formai, kiterjedésbeli összefüggéseinek felfedeztetése, megtapasztaltatása
- Tapasztalatszerzés a természeti-, és társadalmi környezetről
- A matematika iránti érdeklődés felkeltése
- Ok- okozati összefüggések felismertetése, megtapasztaltatása
- A logikus gondolkodás megalapozása.

Feladatunk:

- A környezet megismerésére alkalom, idő hely, eszközök biztosítása spontán és irányított tapasztalat-, ismeretszerzés
- A környezet értékeinek felfedezése
- Probléma-, és feladatmegoldás lehetőségének biztosítása
- Megfelelő idő biztosítása a megtapasztalt jelenségek feldolgozásához
- Környezetkultúra és a biztonságos életvitel szokásainak alakítása
- Logikai és matematikai szabályjátékok megismertetése, alkalmazása
- Problémahelyzetek teremtése, az egyéni feladatmegoldások meghallgatása, a sajátos logika elfogadása
- Szükség esetén rávezető kérdések, a gondolatok, problémák megfogalmazása
- Változatos tevékenységek szervezése – egyéni, páros, mikro csoportos szervezéssel
- A megtapasztaláson alapuló megismerés, információszerzés sokoldalú biztosításával az aktív és passzív szókincs bővítése, ezzel, párhuzamosan a matematikai fogalmak körének és tartalmának segítése, új fogalomrendszer kialakítása – beszédkedv fokozása
- A matematikai osztályozás, halmazokkal végzett feladatoknál a matematikai ítéletek megnevezése
- Térbeli viszonyok, az irányok és helyzetek pontos megnevezése
- Környezettudatos magatartásformálás megalapozása.

A fejlődés jellemzői az óvodáskor végére:

- A gyermek tudja lakcímüket, szülei nevét, foglalkozását, munkahelyét, saját születési adatait (hely, idő)
- Tudja óvodája nevét
- Különbséget tud tenni az évszakok, napszakok között
- Ismeri a környezetében lévő jelentősebb épületeket és funkcióit
- Ismeri a háziállatokat, vadállatokat, madarakat, környezetük növényeit, és azok gondozását
- Ismeri az elemi közlekedési szabályokat, közlekedési eszközöket
- Felismeri a mennyiségi, alak, nagyságbeli és téri viszonyokat, alakul ítélőképessége, fejlődik tér, sík, mennyiségsszemlélete
- Megkülönbözteti az irányokat, megfelelően használja a névutókat
- Tiszteli a hagyományokat
- Számfogalma a 10-es számkörben mozog
- Anyanyelvi szabályokhoz illeszkedő, jól érthető a beszéde
- Ismeri/ alkalmazza a viselkedés alapvető szabályait
- Pozitív viszonyulás, aktív részvétel, ökológiai szemlélet jellemzi viszonyát az őt körülvevő világ megismerésében és védelmében
- Magatartásában, viselkedésében fellelhetők a környezettudatosság csírái.

6.7. Munka jellegű tevékenységek

A gyermeki munka megszerettetésén keresztül olyan készségek, tulajdonságok kialakítása a célunk, amelyek pozitívan befolyásolják a gyermek közösségi kapcsolatát, kötelességteljesítését, feladattudatát.

Minden munka jellegű tevékenységnél fontos a jó szervezethez. A munka akkor lesz igazán közös élmény, ha a résztvevők egyéni képességeikhez igazodó munkamegosztása kialakul és a folyamatban részfeladatot vállalva a felnőtt is közreműködik.

A munkával kapcsolatos elvárások: mintaszerűség (aktív, pontos, tudatos, következetes), kivárás, rendszeresség, fokozatosság. A játék és munka összefonódása mindkét tevékenységet gazdagítja és fokozza nevelési hatását. Szívesen végzi a gyermek a feladatot, élvezzi a munkatevékenységet, ha tiltásokkal, vagy túl nehéz feladatokkal nem szegjük kedvét.

Mindhárom korcsoportnál nagy jelentőségűek:

1. A mindennapos munkák (a gyermek saját személyével-, és a környezet rendjével kapcsolatos teendők; a mosdóban végzett munka; nagyobbak segítségnyújtása fel-, és leágyazásnál),
2. A heti munkák (növény-, és állatgondozás; szalvétahajtogatás; ceruzahegyezés)
3. Az alkalmi munkák (nagytakarítás a játékpoliccon; ajándékkészítés; alkalmi megbízatások teljesítése; segítségnyújtás az ágyneműk lehúzásában; foglalkozási eszközök előkészítése, elrakása; segítségnyújtás a kisebbeknek; gyermekmunkák válogatása; kerti-, udvari munkavégzés).

Célunk:

- A munkavégzéshez szükséges készségek, képességek, kompetenciák alakítása
- Pontos információk, érthető utasítások- mit várunk el, az eszközök használatának elsajátítása; munkaszervezési készség alakítása
- Érzelmi –akarati készség, kitartás; türelem; feladattartás; motiváció
- Szociális: társas kapcsolatok; együttműködés; szabálytartás; szabályokhoz való viszony; önbizalom; önállóság; felelősségérzet kialakulása, feladattudat fejlődése.

Feladatunk:

- Szeretetteljes, bizalmon alapuló nyugodt légkör kialakítása
- Megfelelő idő, hely, eszköz biztosítása a tapasztalatszerzésre
- A gyermekek tevőleges segítése a munkaeszközök használatában
- Felvilágosítás a balesetvédelmi szabályokról
- A végzett munka fázisainak, menetének, sorrendiségének megtanítása
- A munkavégzés önkéntességének tiszteletben tartása
- Elegendő munka jellegű tevékenység biztosítása
- Az önálló munkavégzés lehetőségeinek megteremtése
- Életkori-, és egyéni sajátosságok figyelembevétele - differenciálás érvényesítése
- A munka értékelése folyamatos, konkrét, reális, a gyermekhez mérten fejlesztő hatású
- Az önkiszolgálás valamint a közösségért végzett munka jellegű tevékenységek eredményeinek tudatosítása – eredményes munka csak a szabályok betartásával lehetséges
- Az elvégzett feladat jelentőségének kiemelése, elismerése, megóvása
- A munka jellegű tevékenységeket az óvónő elsősorban jutalomból adja (nem büntetésből!)
- Az értékelés legyen megerősítő, egyénre szabott, pozitív, ösztönző hatású.

A fejlődés jellemzői óvodáskor végére:

- A gyermek önállóan képes ellátni saját magát szükségleteinek megfelelően (öltözködés, önkiszolgálás)
- a kisgyermek pozitív hozzáállást, aktív részvételt mutat a feladatvégzés során
- Minden területen segít ahol az óvónő erre lehetőséget biztosít; elegendő munkalehetőség szervezésével
- A naposi munkát önállóan, igényesen végzik
- Szívesen segítenek az óvoda rendjének, tisztaságának fenntartásában, örömmel közreműködnek a növények, állatok gondozásában, környezetük szépítésében
- Segítik a kisebbeket, szeretnek közösen dolgozni
- Ismerik a munka jellegű tevékenységekhez szükséges eszközök, szerszámok célszerű használatát
- Együttműködően és kitartóan végzik megbízatásukat

6.8. A tevékenységekben megvalósuló tanulás

A gyermekek a tevékenységeik során szerzett benyomások, tapasztalatok, élmények által fejlődnek. Az óvodáskorú gyermek életkori sajátossága, hogy nem tud nem tanulni!

A 3-7 éves gyermek tanulásának igazi terepe a játék, amelyet kiegészítenek a kreatív tevékenységek, a felfedezés öröme. A spontán, szabad játékában önálló tapasztalatszerzésre, a belső és a külső világ „birtokbavételére” van lehetősége.

A játék nem valamiféle ismeretszerző tréning. Sokkal inkább rugalmas, közvetítő terep, ahol a gyermek belső világa és a normákkal, szabályokkal teli külvilág találkozhat egymással anélkül, hogy konfliktusba bonyolódna, és amely a teljes személyiséget fejleszti. A spontán játék mellett helyet kap az általunk kezdeményezett, irányított játék is, mely intenzívebben viseli magán a tanulás jegyeit, mint a tisztán spontán játék.

Kisgyermekkorban a tanulás és a játék nem különíthetők el egymástól, a gyermek úgy tanul, hogy játszik. A játék elemei a gyermeki műveltség szerves alkotórészei, élettechnikák kipróbálása és tanulási módok kidolgozása is egyben. Ilyen értelemben készítene elő a későbbi rendszeres ismeretszerzésre. Elsődleges cél az óvodásgyermek kompetenciájának fejlesztése, az attitűdök erősítése, a képességek fejlesztése.

A gyermek tanulási képességeinek kibontakoztatása és fejlesztése a teljes óvodai életet átfogó, folyamatos, alapvető feladat. A gyermek adottságai, a családban és tágabb környezetében szerzett tapasztalatai, valamint az óvodai nevelés során biztosított tanulási formák meghatározzák a gyermek későbbi fejlődési lehetőségeit és alakuló motivációját.

Célunk:

- Tanuláshoz szükséges alapkészségek, képességek, kulcskompetenciák fejlesztése
- Minél sokrétűbb tájékozódó tevékenységgé váljon a játék, a játékba integrált tanulás;
- Az ismeretlen iránti vágy, érdeklődési kedv fenntartása, a tanulni vágyás megalapozása, tapasztalatainak bővítése, rendezése.
- A tanulást biztosító feltételek megteremtése

Feladatunk:

- A gyermek tevékenységi vágyának kielégítése
- A tevékenységek ismeretanyagának életkor/ csoportfejlettség szerinti tervezése, szervezése
- „Helyzetbe hozó” pedagógiai módszerek alkalmazása- önként, örömmel, önállóan

- Változatos cselekvő aktivitásra épülő, sok érzékszervet foglalkoztató tapasztalási lehetőség biztosítása
- Spontán helyzetek kihasználása
- Élménypedagógiai módszerek alkalmazása lehetőség szerint
- A gyermek kérdéseire, válaszaira épülő ismeretszerzés biztosítása; pontos válaszadás – ismeretátadás
- Előzetes élményeinek, tapasztalatainak, ismereteinek figyelembevétele
- Egyéni sajátosságok, fejlődési ütem figyelembevétele
- Személyre szabott segítségadás
- Kiemelkedő tehetségű gyermek felismerése, fejlesztése
- Utánzásos, minta-, és modellkövetéses magatartás-, és viselkedéstanulás közvetítése a gyermekek felé
- Részképesség – lemaradás, vagy potenciális tanulási zavar időbeni kiszűrése, jelzés a megfelelő szakembernek, az óvodavezető felé is.

A fejlődés jellemzői óvodáskor végére:

- A gyermekek érdeklődők, szívesen és bátran kérdeznek
- Azonosulni tudnak a felnőtt által meghatározott feladattal
- Alakul bennük az igény a sikeres probléma megoldásra
- Segítik egymást, figyelnek társaikra, meghallgatják egymást
- Képesek saját tevékenységük ellenőrzésére, segítőkészen értékelik egymás megoldásait
- Rendelkeznek az iskolába lépéshez szükséges készségekkel, képességekkel, önfegyelmel
- A részképességű és tanulási zavaros gyermekek időben kerülnek megfelelő szakemberhez
- A tehetséges gyermekek is megtalálják kiemelkedő képességüknek megfelelő tevékenységeket.

7. Gyermekvédelem az óvodában

A gyermekvédelmi törvény elsődleges feladatának tekinti, hogy megteremtse a feltételeket a gyermekek családban való neveléséhez. Az óvodának részt kell vennie a célok megvalósításában és minden lehető eszközzel segítséget kell nyújtani a szülőknek ahhoz, hogy gyermekével megfelelően foglalkozzon, és eleget tegyen a közoktatásról szóló törvényben meghatározott kötelezettségeinek.

A gyermekvédelmi feladatok irányításáért az intézmény vezetője felel, de köteles abban közreműködni valamennyi pedagógus. Amennyiben nincs gyermekvédelmi felelős, a gyermekjóléti feladatokat az óvodavezető látja el. Az óvoda gyermekvédelmi felelőse a rászoruló gyermeket és családot érintő információk cseréje, azok rögzítése, a feladatok meghatározása illetve elosztása céljából állandó kapcsolatot tart: a települési önkormányzat gyermekjóléti szolgálatával, a védőnővel és a szakszolgálatok munkatársaival.

Az óvodás gyermekek családi helyzetének évenkénti felmérésének szempontjai:

- Óvodások száma összesen
- Ebből veszélyeztetettek száma
- Hátrányos helyzetű gyermekek száma
- Három vagy többgyermekes családban élők száma
- Fogyatékos gyermekek száma.

A gyermekek veszélyeztetettségének okait vizsgáló szempontok:

- Nevelési hiányosságok
- Erkölcstelen családi környezet
- Egészségügyi okok, italozó szülők
- Bűnöző családi helyzet
- Rossz lakásviszonyok
- Anyagi okok
- Megromlott családi kapcsolat.

A konkrét feladatok nevelési évenként változnak, mindig alkalmazkodva az óvodába járó gyermekek szociális helyzetéhez, veszélyeztetettségéhez.

2013. szeptember 1-jei hatállyal a hátrányos, halmozottan hátrányos gyermek fogalma és e tény megállapítása, mint a gyermekvédelmi gondoskodás hatáskörébe tartozó hatósági intézkedések egyike, a gyermekvédelméről szóló 1997. évi XXXI. törvényben (Gyvt) került szabályozásra. A Gyvt. 67/A§-a meghatározza pontosan a hátrányos, halmozottan hátrányos helyzetű gyermek fogalmát.

7.1. Az óvoda gyermekvédelmi feladatai

A gyermekvédelem célja:

- A családi nevelés segítése, kiegészítése
- A prevenció, hogy minden gyermek családban nevelkedhessen és minden olyan dologban részesüljön, ami őt megilleti
- A gyermeki jogok érvényesítése
- A szociálisan hátrányos helyzetű gyermekek felkutatása
- Tehetséggondozás – tehetségek felismerése
- Senkit ne érjen hátrányos megkülönböztetés.

A gyermekvédelmi feladatok:

- A szülők tájékoztatása az óvodában folyó gyermekvédelmi munkáról
 - anyagi jellegű segélyek, juttatások
 - pedagógiai szakszolgálatok igénybevétele (logopédia, pszichológus, fejlesztőpedagógus)
 - a gyermek jogainak és kötelességeinek megismertetése
 - a gyermekvédelmi feladatokat ellátó intézmények nevei, címei (faliújságon kifüggesztve találhatók)
 - a szülők megnyerése.
- Felvilágosító munka a gyermekbalesetek megelőzésére
- A gyermekek kiemelkedő képességeinek (tehetség-ígéreteinek) felismerése – adottságaiknak megfelelő fejlesztés
- A szociálisan hátrányos helyzetű gyermekek problémáinak kezelése a problémák ismeretében
- Az esélyegyenlőség biztosítása egyéni fejlesztéssel
- A gyermekek egészséges fejlődésének elősegítése (testi, érzelmi, értelmi és mentális szükségletek tekintetében)
- Minden gyermek kapja meg a megfelelő fejlesztést, és ne érje hátrány
- Önmagához, saját képességéhez mérten fejlődjön.

A gyermek családban történő nevelkedésének elősegítése, a veszélyeztetettség megelőzése és megszüntetése érdekében az óvoda köteles együttműködni:

- Az óvoda orvosával, védőnőjével
- A gyámügyi hivatallal
- A Gyermekjóléti Szolgálattal havonta megbeszélés, hetente egyeztetés
- Egyedi esetekben, ha szükséges, felvesszük a kapcsolatot a civil szervezetekkel (Gyermekvédő Liga, Nagycsaládosok Egyesülete).

Óvodapedagógus feladatai:

- Elősegíti a veszélyeztetett és hátrányos helyzetű gyermek óvodába kerülését, járását
- Biztosítja a gyermekeket megillető jogok érvényesülését, szükség esetén javaslatot tesz védő-óvó intézkedésre
- A gyermeket és családját lehetőségeihez képest igyekszik minél jobban megismerni
- A problémákat, hátrányos helyzet okozta tüneteket felismeri, és ha szükséges szakember segítségét kéri
- A felzárkóztatást és tehetséggondozást megvalósítja
- Rendszeres óvodalátogatást figyelemmel kíséri, szükség esetén az óvodavezetőnek jelzi a hiányzást
- Szülőkkel együttműködő, partneri kapcsolatot alakít ki, a szülői szerep eredményesebb betöltését elősegíti.

Fokozottan figyelemmel kíséri a gyermek testi, lelki állapotát ha:

- Fejlődési
- Beilleszkedési, magatartásbeli zavart észlel
- Sajátos törődést igényel (dyslexia, fogyaték)
- Egészségügyi problémákat tapasztal
- Nemzetiséghez tartozik
- Hátrányos, veszélyeztetett helyzetű
- Szülők egymás közötti kapcsolata rossz
- Szülő-gyermek kapcsolata nem megfelelő
- Különleges gondozásban részesül (családsegítő szolgálat).

7.2. Esélyegyenlőség az óvodában

a.) Sajátos nevelési igényű gyermekek integrált nevelése

Az alapító okiratban foglalt, a fenntartó által meghatározott fogyatékoság típusának megfelelő sajátos nevelési igényű gyermekek integrált nevelését, fejlesztését vállaljuk fel. Ezzel elősegítjük a gyermekek családi nevelését és a közösségbe való beilleszkedését.

Az adott gyermek fejlesztési stratégiájának kidolgozása a gyermek fogyatékoságának típusához igazodik.

Az integrált nevelés során az óvodapedagógus egyénileg differenciál, a foglalkozások során beépíti a pedagógiai munkájába a diagnózisban szereplő javaslatokat, a gyermek fejlődésének elemzése alapján – szükség esetén – eljárásait változtatja, az adott szükséglethez igazodó módszereket választ. Együttműködik a különböző szakemberekkel, a gyógypedagógus iránymutatásaival, javaslatait beépíti a pedagógiai folyamatba.

Sikerkritériumnak a gyermekek beilleszkedését, fejlődését, az együtt haladás lehetőségét tekintjük.

Célunk:

- Minden arra rászoruló integráltan nevelhető gyermeknek biztosítsuk az egyéni és csoportban való tudatos, az állapotának megfelelő fejlesztést.
- A sajátos nevelési igényű gyermekek esélyegyenlőségének biztosítása, fejlődésének elősegítése, hogy javuljon életminőségük, és a későbbiek folyamán könnyebben tudjanak beilleszkedni a társadalomba.

Alapelvünk:

- A sajátos nevelési igényű gyermekeknek joga, hogy különleges gondozás keretében állapotának megfelelő gyógypedagógiai ellátásban részesüljön.
- Valljuk, hogy nem a közösségből kiszakítva, hanem a többi gyermekkel együtt eredményes a fejlesztésük.
- Gyermekközösségbe csakis olyan sajátos nevelési igényű gyermekek integrálhatók, akik a többiekkel együtt nevelhetők.
- Az óvónőknek olyan befogadó csoportléggkört kell kialakítaniuk, melyben a gyermekek magatartása, viselkedése kizárja a hátrányos megkülönböztetést, zaklatást (megfélemlítés, megalázás, az emberi méltóság megsértése).
- A fejlesztés rövid távú céljait minden esetben a fejleszthetőséget tükröző gyógypedagógiai – orvosi - pszichológiai komplex vizsgálat diagnózisára, javaslataira, illetve a szakértői és rehabilitációs bizottság javaslatára kell építeni.

A fejlesztés legfontosabb területei:

- A kognitív funkciók fejlesztése. Szociális kompetenciák alakítása, fejlesztése.
- A nagymozgások koordinálásának javítása, az egyensúlyérzék fejlesztése.
- Manuális készség, finommotorika fejlesztése.
- Minimális kontaktus, kooperációs készség, a nonverbális és verbális kommunikáció fejlesztése, a beszédszervek ügyesítése, beszédindítás, a beszédmegértés fejlesztése, az aktív és passzív szókincs bővítése és a grammatikai rendszer kiépítése.

Az integrált nevelésből adódó óvónői feladatok:

- Inkluzív szemlélettel a különbözőséget elfogadó viselkedés és magatartás alakítása a gyermekközösségekben, ezen belül különösen a tolerancia, türelem, megértés, figyelmesség, segítőkészség, empátiás készségek alakítása.
- A sajátos nevelési igényű gyermek terhelhetőségénél az óvónő vegye figyelembe a sérülés jellegét, súlyosságának mértékét, adott fizikai állapotát.
- Tartson kapcsolatot a különböző szakmai szolgáltatókkal, és konzultáljon a gyermek fejlődéséről, közösen dolgozzák ki a fejlesztési tervet.
- Az SNI-s gyermek családjával szorosabb együttműködést, kommunikációt tartson fenn.
- Ismerje fel, és gondozza kiemelten a gyermekben rejlő kiemelkedő teljesítményt.
- Törekedni kell arra, hogy a nem, vagy kevésbé sérült funkciók tudatos fejlesztésével bővüljenek a kompenzációs lehetőségek.
- A napirend során mindig csak annyi segítséget kapjon a kisgyermek, hogy önállóan tudjon cselekedni.
- A csoportban dolgozó dajka kommunikációja és bánásmódja ugyanolyan modell értékű, mint az óvodapedagógusé.
- A hatékonyság, eredményesség, szakszerűség és célszerűség érdekében együttműködés a szaksegítőkkel –gyógypedagógus, pszichológus, logopédus, fejlesztőpedagógus.
- Tárgyi feltételek biztosítása, különösen a nagymozgások fejlesztését, lateralitást, téri tájékozódást, beszédészlelés és megértés fejlesztését és a gondolkodási stratégiák támogatását szolgáló eszközök.

A fejlődés várható eredménye óvodáskor végére /sikerkritériumok/:

- A sajátos nevelési igényű gyermekek is szívesen járnak óvodába.
- A közösségen belül megtalálják helyüket, társaik elfogadják, nem kerülnek peremhelyzetbe.
- A bemeneti fejlettséghez képest kimutatható a fejlődés.

b.) Kiemelten tehetséges gyermek nevelése

„Hitvallásunk szerint minden gyermek tehetséges valamiben.”

Feladatunk:

- Támogató és szakszerű környezet megteremtése, amelyben a tehetség ígéreték minél korábban felfedezhetők, és kiemelkedő képességeik továbbfejlesztése biztosított
- Kiegyensúlyozott, elfogadó, szeretetteljes óvodai légkör megteremtése
- A differenciálás eszközrendszerével a tehetségek fejlesztésének segítése a cél
- Segítségnyújtás a nevelés kreatív eszközeivel
- A szülők bevonása a tehetségfejlesztő munkába
- Olyan műhelytevékenységek biztosítása, amelyben a kreatív gyermekek kibontakoztathatják tevékenységüket
- A műhelymunkához szükséges személyi és tárgyi feltételek biztosítása
- Tehetségesnek (tehetség-ígéreteknek) azok a gyermekek tekinthetők, akik kiváló adottságaik alapján magas szintű teljesítményre képesek az élet bármely tevékenységi területén
- Mivel nem minden területen mutatkozik meg ilyen korai időszakban a tehetség, ezért a minden gyermekre irányuló és megfelelő értelmi-érzelmi- erkölcsi fejlődést kell biztosítanunk.

A tehetséges kisgyermek korai jellemzői:

- Az átlagosnál hosszabb ideig képesek egy dologra figyelni
- Gyorsan kialakuló, változatos, gazdag szókincs, fejlett képzelőerő
- Korai figuratív rajzolás
- Fejlett rövidtávú memória
- Fejlett koordináció és finommotorikus mozgás
- Zenei képességek fejlettsége
- Szenvedélyes érdeklődés a külvilág, az emberek, a tárgyak, a természeti jelenségek stb. irányában.

c.) Beilleszkedési, tanulási, magatartási (BTM) zavarral küzdő gyermekek nevelése, fejlesztése

Célunk:

Az Óvodai Nevelés Országos Alapprogramjában megfogalmazott lehetőségek alapján, az egyéni fejlesztés biztosítása mellett, az integrált nevelés során a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézségek enyhítése.

A nevelés, a fejlesztés eredményeképpen a gyerekek váljanak képessé a közösségbe való beilleszkedésre. A képességeik, részképességeik olyan szintre fejlődjenek, amelyek lehetővé teszik az iskolai alkalmasság elérését.

Feladataink:

- A képesség, részképesség zavarok időbeni felismerése, és a gyermek megfelelő vizsgálatra történő irányítása
- A szakvéleménybe foglalt iránymutatók figyelembevételével megtervezni (egyéni fejlesztési terv) a nevelőmunkát, differenciált képességfejlesztést
- A gyermek bevonása minden tevékenységbe – játék, munka, tanulás
- Elfogadó, bátorító, örömteli légkör biztosítása
- Egyéni fejlődési ütem tolerálása
- Egyéni vagy mikrocsoporthoz fejlesztés
- Önbizalom növelése, helyes önkép formálása
- Rendszeres konzultáció a szülővel, és más szakemberekkel.

8.Az óvodai élet megszervezése

8.1 Személyi feltételek

Az óvodában a nevelőmunka kulcsszereplői az óvodapedagógusok, a nevelőmunka középpontjában a gyermek áll.

A pedagógusok jelenléte a nevelés egész időtartamában fontos feltétele az óvodai nevelésnek. Intézményünk a törvény által ajánlott személyi ellátottsággal rendelkezik:

Óvodapedagógusok száma	9 fő
Ebből a szakvizsgázott óvodapedagógus	4 fő
Szakképzett dajkák száma	4 fő
Pedagógiai asszisztens	1 fő
Óvodatitkár	1 fő
Élelmezésvezető	1 fő
Szakács	2 fő
Konyhai dolgozó	1 fő

Szakmai Munkaközösség: 5

- Tündérműhely - Kézműves Tehetséggondozó Szakmai Munkaközösség
- Tündérmérce (gyermekfejlődés összesítő mérés; partneri elégedettség mérések)

Az óvoda befogadó képessége: 100 fő

Az óvoda működését segítő nem pedagógus alkalmazottak munkájával szemben ugyanúgy elvárás a nevelés eredményessége érdekében a tolerancia, érzékenység, nyitottság, gyermekszeretet, a gyermeki kíváncsiság iránti tisztelet. Magatartásukkal, megnyilvánulásaikkal minden helyzetben megbízható, hiteles példaképnek kell lenniük.

A nevelő munka eredményességéhez óvodapedagógusaink és dajkáink, pedagógiai asszisztensünkkel együtt törekszenek a folyamatos együttműködésre, az összehangolt, harmonikus munkavégzésre.

Feladatunk, lehetőséget teremteni a hazájukat elhagyni kényszerülő családok gyermekeinek, hogy a gyermekek megismerhessék egymás kultúráját, anyanyelvét.

8.2 Az óvoda tárgyi feltételei

2014 évben átalakított, kibővített óvodánk immár négy csoportos, a maximálisan felvehető gyermeklétszámunk 100 fő. Az átalakítás során megtörtént az épület korszerűsítése, külső szigetelése, külső nyílászárók cseréje, világítás korszerűsítése, a gyermekmosdók felújítása. Energiatakarékos fűtési rendszer, világítás, kevert csapvíz áll az óvodás gyermekek rendelkezésére.

Új, korszerű játszóteret kaptak a gyerekek, amely fából készült, az előírásoknak megfelelően kivitelezett eszközökből áll, a négy óvodai csoport gyermekeinek mozgásigényét kielégíti. Folyamatosan szépítgetjük, parkosítunk, árnyékot adó eszközök beszerzését valósítjuk meg.

Lehetőség szerint sok időt töltünk a szabadban, az udvaron illetve sétával az óvoda környékén.

Utazó logopédusunk külön fejlesztő szobában foglalkozik a gyerekekkel. Csoportjaink a testvércsoportjukkal közös tágas, kényelmes öltözőkkel rendelkeznek, a foglalkoztatók mellett külön-külön mosdóhelyiségek vannak. Foglalkoztató helyiségeink tágasak, világosak, jól felszereltek.

Főzőkonyhánk (HACCP rendszerben működik) az óvodai és munkahelyi étkeztetés mellett ellátja az iskolások valamint nyugdíjasok, vendégétkezők étkeztetését is.

Az intézmény rendelkezik a pedagógiai program megvalósításához szükséges tárgyi feltételekkel. Igyekszünk kihasználni, megragadni minden lehetőséget (pl. pályázatok), amelyek segítik a tárgyi eszközök, az óvoda épületének fejlesztését.

A csoportszobák biztosítják az egy gyermekre jutó hasznos alapterületet. A bútorzat a gyermekek testméreteinek megfelelőek, mindegyik csoportban biztosítottak a nevelőmunkához szükséges eszközök, fejlesztőjátékok. A csoportszobáink tágasak, világosak, barátságosak, otthonosak, játékra motiválóak. A berendezés jól alakítható, lehetővé teszi a mozgás- és játékgény kielégítését, a gyermekeket harmóniát árasztó színekkel, formákkal, lehetőségünk szerint, természetes anyagokkal vesszük körül.

A szülők támogatására nagyban számíthatunk. Nevelőmunkánk feltételeinek javítására segítséget nyújt az óvoda alapítványa, amely a támogatók, főként szülők által felajánlott adó 1 %-kal járulnak hozzá az elképzeléseink megvalósításához, így folyamatosan tudjuk cserélni a játékeszközöket. Alapítványunk hozzájárul a pedagógusok szakmai napokon, továbbképzéseken való részvételéhez.

Az óvoda működésében, üzemeltetésében meghatározó szerepet tölt be az, hogy saját konyhával rendelkezik.

Fokozatosan, az előírásnak megfelelően bevezetésre került az egészségesebb, só és cukor szegény étkeztetés.

A program céljaihoz biztosított eszközrendszer

A játéktevékenység eszközei:

- Költségvetésből, pályázatokból beszerzett játékbútor, alapvető játékeszköz.
- A program megvalósításához kapcsolódó különböző játékfajtákhoz szükséges anyagokat, eszközöket folyamatosan, a költségvetésből, a nevelőtestület találékonyságára, kreativitására építve, alkalmanként szülői segítséggel biztosítjuk.

Az óvodai mesekönyvek, ismeretterjesztő könyvek, valamint szakkönyvi ellátottság:

- Többnyire az intézmény költségvetéséből vásárolunk könyvet más esetekben saját és fénymásolt könyveket használunk, vagy egyéb forrásból vásárolunk.
- Ellátottságunk kielégítő, szükség szerinti, folyamatos bővítésre mindig van lehetőség.

A főzéshez és étkezéshez szükséges edények:

- Korszerűsítése folyamatos, az elhasználódás mértékében az edényzetnek.
- A kulturált, esztétikus étkezéshez megfelelő számú porcelán, üveg edények, kis kenyérkosarak, szép tálcák, textilabroszok beszerzése szükség szerint megoldott.

A 20/2012-es EMMI rendelet előírja a nevelési – oktatási intézmények kötelező (minimális) eszközeiről és felszereléséről szóló jegyzéket.

Jelenlegi tárgyi feltételeink a működést biztosítják, az eszközök folyamatos cseréje, fejlesztése biztosított.

Az elmúlt évek során, több pályázaton sikeresen vettünk részt, ebből és a jótékonysági rendezvények bevételeiből szépítettük, alakítottuk az óvoda képét és tesszük ezt a jövőben is.

8.3 A csoportszervezés elvei

8.3.1 Az óvoda csoportszerkezete

A csoportok kialakítását a helyi adottságok, szokások, igények befolyásolják. A legfőbb kritérium - bármilyen lehet a csoportösszetétel - abban a gyerekek és a pedagógusok egyaránt jól érezzék magukat.

A tevékenységeket minden korosztály számára az egyéni fejlettségi szintnek megfelelően tudatosan és tervszerűen szervezzük.

A csoportszervezés elvei

Az osztott, részben osztott összetételű csoport felosztás kis-, középső-, nagy és vegyes csoport következtében az életmód szervezésének elveit a következőképpen foglalhatnánk össze:

- Mindegyik csoportban a szilárd szokásrendszer kialakítása az elsődleges és legfontosabb feladat.
- Életkortól függetlenül erősíteni kell a szociális szerepeket, a státuszváltások miatt kialakult magatartási szokásokat a zavartalan együttműködés érdekében.
- A csoportok beosztásáról a főigazgató dönt.

8.3.2 Az óvodai élet megszervezése

Napirend

Óvodánk célja a családi életre alapozva, azt kiegészítve, gyermekközpontú óvodai élet megteremtése.

- a 3-7 éves korú gyermekeknek derűs, vidám, szeretetteljes, tevékenységre ösztönző, élményekre épülő, inger gazdag környezet biztosítása.
- Az egyéni képességek, szükségletek figyelembevételével, a gyermeki játékszabadság tiszteletben tartásával, környezetében jól eligazodó, jó kapcsolatteremtő képességekkel rendelkező, az iskolai életre alkalmassá váló gyermekek nevelése.
- A gyerekek egészséges fejlődéséhez, fejlesztéséhez a napirend és a heti rend biztosítja a feltételeket – megfelelő időtartamú, párhuzamosan végezhető, differenciált tevékenységek tervezése, szervezése.
- Az egyéni szükségletek, életkori eltérések, egyéni tempó biztosítható folyamatos és rugalmas napi illetve heti renddel.

Napirend (ajánlott)		
6.00 – 8.30	Játék	- ügyeletes csoportban gyülekezés (07-ig) - gondozási feladatok - folyamatos reggeliztetés; - szabad játékhoz kapcsolható tevékenységek;
8.30 – 10.00	Játék	- szervezett, irányított tevékenységek, iskola-előkészítő fejlesztő tevékenységek(verselés, mesélés; ének, zene, népi játék, tánc; rajzolás, festés, mintázás, kézi munka; mindennapos mozgás; a külső világ tevékeny megismerése; matematikai tartalmú tapasztalatok)
10.00 -11.30	Szabad játék	- mozgásfejlesztés; - séta, szabad játék, mozgás az udvaron;
11.30 – 14.30	Ebéd	- gondozási feladatok
	Pihenés	- mese- altatódal hallgatás; - csendes pihenő
14.30 – 17.00	Szabad játék	- folyamatos ébredés; - gondozási feladatok - folyamatos uzsonnáztatás; - Szabad játék; udvaron vagy a csoportszobában.

Heti rend

A heti rend összeállításának legfőbb szempontja, hogy a gyermekek biztonságérzetének szempontjából rendszeresek, ismétlődőek legyenek a tevékenységek.

Vannak tevékenységek, melyek napi szinten ismétlődnek ezeket kiegészítjük másik nevelési/fejlesztési területtel. Egy-egy témát körbejárunk több oldalról – fejlesztési terület szempontjából vizsgálva, hogy komplex látásmóddal segítsük a gyermekek személyiségfejlődését.

A heti rend ugyanakkor rugalmasan alakítható, (tervezésnél figyelembe kell venni) az időjárástól, egy aktuális eseménytől függően változhat, alkalmazkodva a spontán helyzethez.

Különösen a beszoktatás idején figyelünk arra, hogy minél lazább, rugalmasabb, és alkalmazkodóbb heti rendet állítsunk össze. Később az iskolára való felkészítés feladatai mellett (nagy csoport) a heti és napirend összeállításánál arra kell figyelni, hogy elegendő idő jusson a gyermeki tevékenységre, kezdeményezésekre, ötletekre és javaslatok meghallgatására, kipróbálására vagy közös megvitatására.

A heti rend kialakítása az óvodapedagógus feladata, számtalan variációja lehet. Lényeg, hogy az adott csoport és a gyermekek igényeinek, képességeinek figyelembevételével készüljön, ezáltal a gyermekek életének észrevétlen szabályozója legyen.

Tervezés:

- Évszakok változásának figyelembevétele
- Gondozási feladatok kiemelt szerepe
- Minél több időt töltsenek a szabadban a gyermekek
- Aktív és passzív pihenés megfelelő arányát biztosítani kell
- Szem előtt tartani a játék kitüntetett szerepét
- Az óvoda teljes nyitva tartási idejében óvodapedagógus irányítja a foglalkozások mindegyikét.

Az óvodapedagógus feladatai a nevelőmunka dokumentálásával kapcsolatban:

- 2024 szeptemberétől OviKrétát használunk kötelezően
- Éves és heti nevelési terv készítés, tevékenységek dokumentálása
- Heti rend és napirend összeállítása
- A gyermek fejlődésének megfigyelését szolgáló feljegyzések vezetése
- A nevelőmunka folyamatos értékelése
- Féléves tervezőmunka készítése
- Heti/ eseti bejegyzések a csoportnapló végén; havonként reflexió
- Szülői nyilatkozatok beszerzése
- Óvodai programok, jeles napok szervezése, lebonyolítása
- Gyermekvédelmi munka, csoportonként, jelzések
- Családdal való kapcsolattartás
- Munkaközösségekben való aktív részvétel.

9. Az óvoda kapcsolatai

9.1 Az óvoda-család kapcsolata

Korrekt partneri együttműködésünk elengedhetetlen a gyermekek harmonikus fejlesztése érdekében. A családokkal szervezett közös események, ünnepek családi hangulat kialakításával kifejezik az örömteli érzelmi állapotot.

Óvodánk célja a családi nevelésre alapozva, azt kiegészítve gyermekközpontú óvodai élet megteremtése, a helyi nevelési programon keresztül. A sikeres megvalósításhoz feltétel a szülők egyetértése, támogató beleegezése. Ezért év elején röviden és egyszerűen ismertetjük nevelési felfogásunkat, programunk célját és alapelveit. Felkínáljuk a lehetőséget, hogy a szülők igénye esetén, más fórumokon is elemző beszélgetéseket folytatunk a programunkról. Ilyen nevelőpartneri beszélgetés lehet például:

- családlátogatás
- „anyás” beszoktatás
- szülői értekezlet
- szülőkkel együtt szervezett rendezvények; kirándulások
- napi kapcsolattartás
- barkács délutánok
- fogadóóra.

A megvalósításhoz számítunk a szülők, nagyszülők aktív közreműködésére, segítségére, így a szülők aktív részesei az óvodai eseményeknek. Figyelembe vesszük a családok egymástól eltérő sajátosságait, szokásait, szükség esetén segítséget nyújtunk a családoknak a nekik megfelelő módon intézményünk lehetőségeinek szintjén (tanácsadás, szakember bevonása, konzultáció).

Gyermeghiányzásokat írásbeli igazolással (óvodai formanyomtatvány) tudják igazolni a szülők, betegség esetén csak orvosi igazolást tudunk elfogadni, egyéb esetben (pl. családi utazás) szülő is igazolhat 3 napot alkalmanként, 3-nál több nap esetén vezetői engedély szükséges!

A kapcsolattartás egyéb formáit pedig az óvoda éves munkaterve foglalja magába.

9.2 Az óvoda- bölcsőde kapcsolata

Ma már egyre gyakoribb, hogy az óvodába bekerülő gyermekek életútjának az előző állomása a bölcsőde. Többcélú intézményként olyan szakmai, tartalmi kapcsolatot igyekszünk kialakítani, melyek könnyebbé teszik a gyermeke számára az óvodai beilleszkedést.

- Látogatások
- Napi kapcsolat a helyi bölcsődésekkel
- Közös ünnepek, mint: advent, bábelőadások, farsang, évváró.

9.3 Az óvoda-iskola kapcsolata

Megfogalmazott célunk: az egyéni képességek figyelembevételével, a gyermeki játékszabadság tiszteletben tartásával, környezetében jól eligazodó, jó kapcsolatteremtő képességekkel rendelkező, az iskolai életre alkalmassá váló gyermekek nevelése.

A helyi iskolával olyan kapcsolatra törekszünk, amely a gyermekek zavartalan iskolakezdését segítik elő. Pl.: közös ünnepek- Mikulás, Falu Karácsony, Márc. 15-i megemlékezés; valamint a tanítók visszajelzései a gyermekek egyéni fejlődési üteméről. Szeretnénk a továbbiakban is megismertetni óvodai életünket az iskolával, hogy kapcsolatunk harmonikus legyen.

Keressük az együttműködés sokoldalú lehetőségeit, annak elfogadtatására, hogy minden életkornak megvan a maga fontos, egyedülálló szerepe, feladata.

A gyermek úgy készül fel legjobban az iskoláskorra, ha kiskorához illő játékein művelheti nap, mint nap a gondolkodását, ügyességét, kiélheti mozgásvágyát, ha nem öröljük fel a figyelmét számára unalmas, értelmetlen feladatokkal.

Örömmel vesszük, ha a tanítók ellátogatnak az óvodába, ahol a programunkkal, nevelési elveinkkel, gyakorlatunkkal kapcsolatban közös megbeszéléseken vehetnek részt.

Fontosak számunkra a tanítók visszajelzései az óvodai munkával kapcsolatosan, szívesen látjuk őket a nevelési év közben ismerkedni a nagycsoportosainkkal.

Ösztönzőleg hat a nagycsoportosokra az iskolában tett óralátogatás, a régi óvodásokkal való találkozás.

9.4 Óvodánk egyéb kapcsolatai

Fenntartó: Úrhida Község Önkormányzata

A kapcsolattartás formái:

Az Önkormányzat által meghatározott módon. Időpont egyeztetéssel a Polgármester bármilyen témában fogadja a főigazgatót, intézményt érintő kérdésekben napi szinten történő kapcsolattartás.

- Fejér Megyei Pedagógiai Szakszolgálat
- Logopédus
- Megyei Szakértői Bizottság
- Gyermekjóléti Szolgálat
- Szociális segítő/munkás.

A gyermekek problémáinak feltárása a nevelési év elején az óvodában történik.

A szakszerű, speciális foglalkoztatás a szakintézményben történik, esetenként az óvodában.

Logopédiai ellátás az óvodában történik, heti két- három alkalommal. Év elején felméri a logopédus az 5. életévüket betöltött gyermekeket, ill. az általa vagy az óvónők, egyéb szakember által javasolt gyermekeket egyéni fejlesztési tervnek megfelelően ellátja. Szülői értekezleten, egyéni megbeszélésen a szülőket a fejlődésről folyamatosan tájékoztatja.

A gyermekjóléti szolgálat családgondozójával:

- Havonta eset megbeszélési értekezlet
- Szükség esetén jelzés
- Megfelelő jelzőrendszer kiépítése a településen dolgozó szakemberekkel (iskolaigazgató; óvodavezető, családgondozó, védőnő, szociálismunkás, polgármester, jegyző).

Egészségügyi szervek:

- Védőnő
- Gyermekorvos
- Fogorvos
- ÁNTSZ
- NÉBIH.

A kapcsolattartás formái:

Időszakos szűrések az óvodában csoportszinten, az Egészségházban egyénileg. Közös előadások, fórumok szervezése az egészséges életmóddal kapcsolatban.

Időszakos ellenőrzés.

Szakmai szervezetekkel:

- Székesfehérvár Városkörnyéki Óvodavezetők Egyesülete

A kapcsolattartás formái:

Tevékeny részvétel és bekapcsolódás programjaikba, szakmai tevékenységeikbe.

Szakmai munkaközösségek más intézményekkel.

- Civil Szervezetek

Településünkön több civil szervezet is működik, akik közvetett vagy közvetlen kapcsolatban állnak intézményünkkel.

- Gyermeknap – civil szervezetek
- „Úrhidáért” Kulturális és Szabadidő Egyesület (Márton nap, advent)
- Szép korúak napja – Nyugdíjas klub

„Az úrhidai óvodásokért és óvodáért alapítvány”

Ahogy a neve is mutatja az óvodáért és az óvodások érdekeiben jött létre, három tagú kuratórium segíti az alapítvány munkáját.

Céljaink: óvodás gyermekek támogatása fejlesztő játékokkal, eszközökkel, kirándulások gyermek rendezvények támogatása, óvodapedagógus továbbképzés támogatása.

Adószám: 18497094 – 1 - 07

Bankszámlaszám: MBH Bank.: 72900075 – 10500666

10. Az óvoda hagyományos ünnepei, egyéb rendezvényei

Az óvodai élet szerves része a hagyományápolás, segítségével tovább él még napjainkban is a népi kultúra, amelyben a mai gyermekek is megtalálják a szépséget, örömet, és a követendőt. pl.: Márton nap

A gyermek életének jeles napjai közül a születésnap megünneplése számít hagyománynak óvodánkban. A csoporton belül meghitt kis ajándécsokkal kedveskedünk neki: saját készítésű apró ajándékkal, versekkel, dalokkal köszöntik a csoporttársak, kívánsága szerint különféle játékokkal varázsoljuk még vidámabbá, emlékezetesebbé e jelentőségteljes napot.

Az év közbeni jeles napok is programunk szerves részét képezik. Ezen felül a település életének meghatározó eseményein, ünnepein is szívesen részt veszünk a gyermekekkel (idősek világnapja, adventi gyertyagyújtás-műsor, falu karácsonya), az óvoda képviselésében.

Az óvodai élet hagyományos ünnepei:

- Advent- közös gyertyagyújtás az óvodában, Mikulás
- Anyák napja, évzáró, apák napja, születésnapok
- Gyermeknap település szinten.

Néphagyományokhoz kapcsolódó ünnepek:

- Szüret
- Tök jó nap
- Márton nap
- Advent
- Karácsony; Falu Karácsony
- Gyertyaszentelő/Medvenap
- Farsang
- Húsvét
- Pünkösöd

Nemzeti ünnepünk:

- Március 15.

Jeles zöld napok:

- Állatok világnapja – október 04
- A víz világnapja – március 22.

- A Föld napja – április 22.
- Madarak és fák napja – május 10

Kulturális jeles napok:

- Népmese napja - szeptember 30
- Magyar Kultúra napja – január 22
- Vers napja – március 21
- Költészet napja – április 14

Az óvoda dokumentumainak kapcsolata, egymásra épülése:

1) AZ ÓVODAI NEVELÉS ORSZÁGOS ALAPPROGRAMJA

2) AZ ÓVODA PEDAGÓGIAI PROGRAMJA

3) AZ ÓVODA PEDAGÓGIAI ÉVES MUNKATERVE

4) A GYERMEKCSOPORTOK NEVELÉSI

TEVÉKENYSÉGFORMÁKRA ÉPÜLŐ NAPI AJÁNLATAI, TERVEI
(OviKréta)

5) A GYERMEKEK FEJLŐDÉSI NAPLÓJA (OviKréta)

6) FELJEGYZÉSEK, MEGÁLLAPÍTÁSOK

11. Óvodánk ellenőrzési, értékelési rendszere

11.1 A gyermekek fejlődési ütemének ellenőrzése, értékelése

A gyermekek fejlődési ütemének mérése intézményünkben nem számszerű méréssel történik. Az ősszel újonnan érkező gyermekek szüleinek nyár elején szülői értekezletet tartunk, ahol megkapják az óvoda Házi rendjét, elérhetőségeit és az Anamnézis lapot-OviKréta-n keresztül, mely a gyermekek mielőbbi megismerését teszi lehetővé számunkra. Ekkor egyeztetjük a családlátogatások várható időpontját, mely mindig megelőzi a gyermek óvodába érkezését (augusztus utolsó hete). A szülővel pontosítják a Befogadás időpontját, annak menetét. Évente legalább kétszer a gyermek fejlődéséről feljegyzést készítenek az óvodapedagógusok amelyet a szülők az OviKréta felületén is megtalálhatnak, elolvashatnak. Fogadó órák keretében (ősszel és tavasszal) tájékoztatjuk a szülőket, egyes esetekben pedig Szakértői Bizottság szakvéleményét kérjük a gyermek fejlődésével kapcsolatban.

Folyamatos megfigyeléssel és utólagos rövid jegyzetek készítésével, egy-egy játékfolyamat visszaidézésével követjük az egyes gyermekek és a csoport életének alakulását. Dokumentálás: csoport napló, fejlődési napló.

Nagycsoportban (ősszel és tavasszal), bemeneti-kimeneti mérést végzünk, a fejlődési napló alapján.

11.2 Pedagógiai munka ellenőrzése, értékelése

A pedagógiai munka ellenőrzése és értékelése az intézmény éves munkatervében leírtak szerint történik.

A vezetői ellenőrzés a pedagógiai, a tanügy-igazgatási feladatokat is magában foglalja.

Az ellenőrzés célja:

- Működés vizsgálata –hatályos jogszabályok alapján;
- Eredmények számonkérése a PP -nak megfelelően;
- A minél hatékonyabb nevelés, oktatás elősegítése;
- Belső rend segítése;
- TÉR működtetése;
- OviKréta napi szintű, megfelelő alkalmazása;

Ellenőrzés ideje:

- Folyamatos.

Lehetséges módszerek:

- Foglalkozáslátogatások
- Beszámoltatás szóban, írásban
- Eredményvizsgálatok
- Felmérések; kérdőívek
- Helyszíni ellenőrzések
- Dokumentumok ellenőrzései
- Adatok egyeztetése.

Elemző feladat:

- Szakmai autonómia
- Racionális forrásfelhasználás
- Elvárások.

Az óvoda eredményességét, minőségét, hatékonyságát a nevelőtestület színvonalas nevelő munkája határozza meg. Az óvodánkban sokrétű gazdag módszertani tudás segíti az értékelést.

A nevelő – fejlesztő munka értékelését a TÉR alapján végzik. Külső ellenőrzés az OH által tanfelügyeleti eljárás részeként az intézményt ellenőrzik, külső szakértők segítségével.

Szívesen fogadunk külső szaktanácsadót, más szakembert, aki objektíven látja az intézmény erősségeit és gyengeségeit.

Az óvodai csoportok és a gyermekek fejlődésének ellenőrzése és értékelése

A gyermek csoportnapló tartalmazza a csoportokra vonatkozó szokás – szabályrendszereket, tevékenységi terveket. Folyamatosan vezetjük az óvodapedagógusok megfigyeléseit, a gyermekek képességszintjét és ehhez igazítottan a fejlesztési elképzeléseket. Minden gyermek fejlődését nyomon követjük, a fejlődési naplóba feljegyezzük, mely minden területre kiterjed, meghatározza a fejlesztés irányát. Kiemelt feladatunknak tartjuk a gyermek érési folyamatához igazított differenciált tervezést. Alapelvek között szerepel az óvodapedagógusok önművelése, önképzése, amely elengedhetetlen a kreatív munkához. Szakmai napokon, konferenciákon való részvétel, jogszabály változások nyomon követése, belső információ átadás.

Továbbképzési program

Célja:

- A nevelő munkánk tartalmi továbbfejlesztése
- Képességek széles körének fejlesztése
- Az általános szakmai, módszertani kultúra fejlesztése.
- A továbbképzési program 2025 szeptemberétől átalakul kötelező és választható képzésekre – 120 pontot kell szerezni 5 év alatt.

11.3 Fejlesztési célok – A fejlődés várható jellemzői

A fejlesztési időszak végére, 6-7 éves korra, az iskolakezdés időszakára várhatóan milyen elérhető, elérendő kompetenciára jusson el a gyermek a tevékenységek, a készségek, a képességek, a magatartásalakítás, az ismeretek, és azok alkalmazása terén.

Az iskolai alkalmasság

A gyermek belső érése, valamint a családi és óvodai nevelés eredményeként a gyermekek többsége az óvodáskor végére, hat-hét éves korra eléri az iskolai élet megkezdéséhez szükséges fejlettségi szintet. Az iskolai életre való felkészültségnek testi, lelki és szociális kritériumai vannak.

Testi:

- megváltoznak testarányai
- megkezdődik a fogváltás
- teste arányos, teherbíró
- mozgása összerendezett
- fejlettebb a mozgáskoordináció és a finommotorika
- mozgását, viselkedését, testi szükségletei kielégítését szándékosan képes irányítani.

Lelki:

- Nyitott érdeklődésével készen áll az iskolába lépésre
- Rendelkezik összerendezett, életkorának megfelelő pszichomotoros képességekkel
- Megjelenik a szándékos bevetés és felidézés, megnő a megőrzés időtartama
- Megjelenik a tanulás alapját képező szándékos figyelem, folyamatosan növekszik tartama, terjedelme, könnyebbé válik megosztása, átvitele
- Kialakulóban van az elemi, fogalmi gondolkodás
- Szituációknak megfelelő verbális és viselkedésbeli megnyilvánulásai vannak

- Érzéseit, gondolatait szóban, képen tudja megjeleníteni.

Szociális:

- Egyre több szabályhoz tud alkalmazkodni, késleltetni tudja szükségletei kielégítését
- Illeszkedik családjá és az óvodai közösség szokásaihoz
- Képes a kapcsolatteremtésre, együttműködésre felnőttel, gyermekkel egyaránt
- Részt vesz közös tevékenységekben, igénye van egyéni tapasztalatok szerzésére
- Feladattudata kialakulóban van, s ez a feladat megértésében a feladattartásban, a feladatok egyre eredményesebb elvégzésében nyilvánul meg.

11.4 A program ellenőrzése, értékelése

A program ellenőrzése folyamatos. Változtatásra akkor kerül sor, ha jogszabályi változás történik, illetve a nevelő testület javaslattal áll elő.

Felhasznált szakirodalom

1. Az óvodai nevelés országos alapprogramja 77/2025. (IV.15) Korm.rend
2. 2011.évi CXCV. törvény a nemzeti köznevelésről
3. Az óvoda hatályos Alapító okirata
4. 20/2012. (VIII.31) EMMI rendelet a nevelési oktatási intézményekről
5. 419/2024. (XII.23) Korm.rend a pedagógus továbbképzés rendszeréről
6. Forrai Katalin: Ének az óvodában (Zeneműkiadó 1991)
7. Játékszociológiai szöveggyűjtemény, Szerkesztette: Stöckert Károlyné Bp. Eötvös József Könyvkiadó 1995.
8. Kodály Zoltán: Zene az óvodában Bp. Zeneműkiadó 1982.
9. dr. Kovács György – dr. Bakosi Éva: Játék az óvodában. Szerzői kiadás Debrecen 1995.
10. Mérei Ferenc – Binét Ágnes. Gyermeklélektan Bp. Gondolat 1975.
11. Nagy Jenőné Óvodai programkészítés, de hogyan? Bp. Országos Közoktatási Intézet 1997.
12. Óvodai nevelés folyóirat cikkei (pl. dr. Bakosi Éva, Kereszty Zsuzsa, Kósáné dr. Ormai Vera, dr. Páli Judit, dr. Stöckert Károlyné, Vekerdy Tamás, Zilahi Józsefné)
13. Porkolábné dr. Balogh Katalin: Óvodai fejlesztés a tanulási zavarok megelőzésére (pszichológiai nevelőknek sorozat) Bp. Tankönyvkiadó
14. Vekerdy Tamás: Az óvoda és az első iskolai évek – a pszichológus szemével (Pszichológiai nevelőknek sorozat) Bp. Tankönyvkiadó
15. Zilahi Józsefné: Mese, vers az óvodában jegyzet Bp. Tankönyvkiadó 1990.
16. Zilahi Józsefné – Stöckert Károlyné – dr. Ráczné dr. Főző Klára: Óvodai nevelés játékkal, mesével öt kötetben Szorobán Bp. 1994.
17. Zilahi Józsefné – Stöckert Károlyné – dr. Ráczné dr. Főző Klára: Óvodai nevelés játékkal, mesével Nevelési Program óvodák számára Bp. Eötvös József könyvkiadó 1997.
18. A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény
19. 2015. évi LXIII. törvény a gyermekek védelméről és gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvénynek az ingyenes bölcsődei és óvodai gyermekétkeztetés kiterjesztése érdekében történő módosítása.
20. Pedagógiai Program, Úrhida (2021)

Záradék

Érvényességi rendelkezés:

Az Úrhidai Tündérkert Óvoda és Bölcsőde Pedagógiai Programja határozatlan ideig érvényes.

A program módosításának körülményei:

A törvényi előírások megtartása mellett történt.

A hatályba lépéssel egyidejűleg érvényét veszti az intézmény 2021. évben elfogadott Úrhidai Tündérkert Óvoda pedagógiai programja.

A program hatálya:

Az Úrhidai Tündérkert Óvoda és Bölcsőde gyermekeire, óvodapedagógusaira, egyéb alkalmazottaira terjed ki.

Nyilvánosságra hozatal helye:

Az óvoda Pedagógiai Programját a vezetői irodában, az óvoda előterében lehet megtekinteni, elolvasni illetve az intézmény honlapján is megtalálható.

A Pedagógiai Program átdolgozását készítette:

Az óvoda nevelőtestülete

Ph.

Bozsák Szilvia
főigazgató

Úrhida, 2025. augusztus 01.

Az óvoda nevelőtestülete át nem ruházható jogkörében a helyi nevelési programot 2025. augusztus 27. napján tartott határozatképes ülésén 100 %-os igenlő szavazattal elfogadta.

Az elfogadás tényét a nevelőtestület tagjai a csatolt jegyzőkönyvben hitelesítő aláírásukkal tanúsítják.

Jelenléti ív

Nevelési értekezlet

2025. augusztus 27.

	Név	Aláírás
1.	Blahó Tamásné	Blahó Tamásné
2.	Bozsák Szilvia	Bozsák Szilvia
3.	Csókásiné Tabacsik Melinda	Csókásiné Tabacsik Melinda
4.	Dunai Tünde	Dunai Tünde
5.	Jánosi Katalin	Jánosi Katalin
6.	Kertészné Vámi Anikó	Kertészné Vámi Anikó
7.	Novotny Andrea	Novotny Andrea
8.	Sári Éva Andrea	Sári Éva Andrea
9.	Szabó Tünde	Szabó Tünde